

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petít sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 247.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 241.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, június 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Az aradi birtokosság érdeke.
A képviselőház ülése.
Képek a politikából.
Turista mozgalmak.
A budapesti postalopás.
Szegei tűzér halála.
Politikai érdekességek.
Zavar a gyámpénztárban.
Dizsmagyar az oroszok közt.
A fehér szegei románc.
Egy hold föld: húsz forint.
Kartell a sziniszagatók között.
Tanév végén.
Miniszterek Petrossényban.
A sipisták öregapja.
Tárca: Mikhul, a beszédes. Irta: Szabó Ferenc.
Csarnok: Lefelé a lejtőn. Irta: Salgó Sándor.

Az aradi birtokosság érdeke.

Arad, június 4.

A földadó tulságos súlya ellen az ország közép- és kisbirtokos osztálya fel-emelte segélykérő szavát. Az adóteher, mondják a panaszok, agyonnyomja azt a réteget, melynek — mint a középosztály egyik hatalmas részének — az állam erő-teli támaszaként kellene állania.

Ez az országos panasz, melyhez megfelelő párképen járul itt a mi közvetlen közelünkben, Aradváros birtokosai körében egy másik speciálisan helyi sérelem: a földadónak igazságtalan osztályozáson alapuló, méltánytalan kivétele. Az általában is magas földadó még fokozottan sújtja a polgárságot tehát, s az egyre rosszabbodó

közgazdasági viszonyok mellett nyomja, szorítja az ingoványba. Ezt az elsüllyedést tönkremenésnek hívják, s úgy látjuk, ma egész osztályok állanak az ingovány veszedelmes talaján. Némelyek csak bokáig süllyedtek bele, mások már fuldokolva nyelik a sarat.

Hogy a földadót le kell szállítani, azt az illetékes felső helyen is belátták már, s meg is indult a reform-akció. Hogy fog-e lényegesen segíteni az, amit majd a panaszok kapnak, nem tudjuk, de hogy Aradon ez az általános eljárás nem vezet kellő eredményre, azt előre biztosan megmondhatjuk.

Az aradi földbirtokosok, mint hangsúlyoztuk, speciális méltánytalansággal állanak szemközt, s ezt sanylik már évtizedek óta. Felületesség, vagy más körülmény okozta-e, az most már mellékes, de tény, hogy a földek osztályozása igazságtalanul történt, ami számos adózót méltatlanul sújt nagyobb teherrel.

Aradváros gazdasági székében került ez napirendre nemrégiben egy felszólalás révén. A gazdasági szék a tanács elé vitte az ügyet, mely szakértő bizottságot kért fel a földosztályozás felülvizsgálatára. Varjassy Lajos gazdasági tanácsnok elnöklete alatt résztvettek a bizottságban: Blaskovits Antal, Halmai Andor, Kilyényi János alszámvevő és Maffei Géza, kikhez csatlakozott Duka Marcell kataszteri főfelügyelő. A bizottság nagy és fáradságos munka után, most fejezte be küldé-

tését, s a napokban tesz jelentést a tanácsnak. A jelentés azután, a közgyűlés közbejöttével, a kormány elé kerül.

Megdöbbenve győződött meg a bizottság arról az igazságtalanságról, melyet az aradi határ földjeinek osztályozásánál konstatált, s amelynek egyetlen lehető jóvátételül a gyors revíziót tartja szükségesnek. Az adókulcs alapjául szolgáló mintaterek megállapítása helyes ugyan, de annál inkább nem az a mintaterek szerinti osztályozás. S erről nem csak úgy felületesen, hanem pontos észleletek, a föld minőségének alapos megvizsgálása révén győződtek meg a kiküldöttek.

Ettől eltekintve, általánosságban is erős kifogás alá esik Aradon a magas földadó. Ma már nem felel meg az adó annak a hozamképességnek, melyet a hetvenes években kisebb termelési költségek és kedvezőbb vételárak mellett megállapítottak. A 63 százalékra emelkedett községi pótdadó akkor 25—30 százalék volt csupán, a munkabér jóval kisebb, a termények ára nagyobb, a föld pedig bővebben termő.

A minden szónál erősebben érvelő szónok, a statisztika legyőzhetetlen katonái védjék meg azt, amit itt elmondtunk. Végezzünk először a munkabérrel. A hetvenes években egy férfi napszamos napi bére 1.40—1.60 korona volt, míg most 2—2.40 korona. Egy kétfogatu igáskocsi naponkinti használata az említett időben 6—8 korona, ma már 10 korona.

Mikhul, a beszédes.

Irta: Szabó Ferenc.

A kövér, kardos asszony, a második feleség, amíg nagy óvakodva leszállt a padláslepcsőjén (alant alázatos tótok álldogáltak), nem éppen lírai költeménybe illő szavakat dobált a köhögős Sommer Jákob fülébe. Jákob ur különben jobbra-baira futkosott, mint valamely megbomlott órainga, hogy rendet tartson a nővényáruló tótok között s így egyik-másik ingalendülés alkalmával eltűnt a leszálló asszony szeme elől.

— Hol vagy, Jákob, te vén tökéletlen? ... Megmondom a Pepka urának, hogy virágot dugtál át a kerítésen ... Ha nem ügyelsz pontosan a zsebrákokra, beosonnak a házba s ellopják mindenünket ... Persze, neked elsőbb az asszony ... Hol vagy, Jákob?

Sommer Jákob, akit növénygyűjtő voltáért másképpen Kraut Nácinak csufoltak, pillanatig úgy tett, mintha nem értette volna a csufondáros beszédet: bámészan tekintett szét, hogy vajjon nem fedezhetne-e fel vslakit a tótok között, akire a Jákob nevezet illenék. Igazán szokatlanul hangzott a saját tisztességes neve a megszokott Náci helyett, melyet (bizonyos férfierények elismerésül) a gonosz nyelvok szerint azon egyszerű okból akasztottak a nyakába, mivel a szürkebarátok vizet s szénát hordó számára szintén e megszólításra halga-

tott ... Félnék megalázkodással sietett a lépcsőhöz, hogy segítségére legyen a feleségének.

— Ugyan, Zsófi, nem átszól ilyen szögyenbe keverni ... hiszen én vagyok már! — mondotta halkán, kérlelő szóval.

— A férfi sohasem vénül meg, ha aszszonyokra kell kacsintania ... Ismerlek! — repült vissza a kérlelhetetlen beszéd, amely ugyan nem kevés büszkeséggel tölthette volna el a Sommer Jákob lelkét, ha — egyetlen szócskájára igaz lett volna. De Jákob a hatvan évét már betöltötte, keszeg volt, köhögős s a betegeskedés bus melancholiája ömlött el az arcán, melyet a férfi-ideál ellentétéül, egész szemöldökig nőtt be a szakállbozót.

— Pepka beteg. Napok óta köhög. Egy kis herbateát kért. Azt nyújtottam át.

Zsófi asszony nem is azért pattogott, mint-ha talán igaz lett volna a vád: csak nem engedte az asszonyi természet, hogy helyeslő elismeréssel felápolja a férfi büszkeséget. Oh, mert az ilyen emberrel szóba sem lehet állani többé. Olyan ez, mint a keménykergű dió: fent büszkélkedik az ág hegyén. Ezt bizony le kell rázni s összetörni jó erősen, hogy használható legyen.

Ott laktak a város vége felé, formás kis kőházban, melyet Zsófi, a színek évadja szerint, különböző színűre pingáltatott: egyszerű sárgára, aztán zöldre, ódon zamatu palára, aszerint, amint ilyen vagy olyan színnel vonták be a város egyetlen ékességét: a Thurzók kastélyát. Ez volt előtte a mértékadó. Arisztokrati-

kus hajlama nem engedte, hogy apróbb házat vegyen irányadónak.

E merész hajlamnak tulajdonítható ez a kis anakronizmus is, hogy a tótok előtt a nagy Thurzókkal való vérszerinti rokonságról beszélt, amire a tótok csendes, buta álmélkodással mondták: Hej! Hej! De mivel a régen elhalt Thurzókat nem ismerték, nagyobb alázatot vele szemben sem mutattak.

E formás ház terjedelmes padlása volt a herbárium, hova messze földek gyógyító fűveit halmozták össze, többnyire olcsó pénzen vásárolva össze a tótoktól, akik értelmetlen mivoltukban összegyűjtöttek mindenféle gyim-gyomot.

Ilyenkor Zsófi asszonynak az a fontos feladat jutott, hogy a hasznavehető növényt kiválassza a hasznavehetetlenből, amit nagy szakértelemmel s nyelvbéli ügyességének csodaszámba menő fitogtatásával hajtott végre. Szorgoskodó két kezének állandó tennivalója van ilyenkor: a gyógyító részt papusába halmozta: ez volt a könnyebb munka; a nehezebb, de gyorsabban megoldható feladat a gyim-gyomnak a tótok fejéhez való vagdalása volt; ami nem kis mértékben járult a közegészségügy, meg a közbéke fentartásához, ha tekintetbe vesszük, hogy a gyim-gyomnak hosszu volt a dudvája s a gyökereken rajta maradt a sár. Akinék egyszer-kétszer ilyen buzogánnyal végig kopogtatta a tarkóját, az bizonyos, hogy több masziagos dolgot nem szedett össze, megfontására az emberiségnek. Rádásul a hasz-

A gabonaneműeknek és buzaszalmának piaci ára akkor lényegesen nagyobb volt; csak a búzát és tengerit említjük: előbbi 24.20 koronáról 14.20 koronára, utóbbi 13.40 koronáról 10.00 koronára süllyedt. A közadók teljes tíz százalékkal emelkedtek, az ártrébe eső földeken pedig huszonhét százalékkal. Ez az utóbbi úgy értendő, hogy a szárazéri társulat ártrébe eső területei után tíz év óta törlesztési és fentartási költség címén 80,173 koronát fizetett az aradi birtokosság.

Hátra volna még a föld termőképességének csökkenése. Ennek okozója a talajjavító trágya hiánya, ami két réven állott elő. Először is, ugyszólván megszűnt Aradon a szarvasmarha-tenyésztés, másodsor pedig a marha-hizlalóval kapcsolatos szeszgyárak — egy kivételével — abban hagyták üzemüket. A trágyát egykor ingyen adták, sőt a fuvardijhoz hozzá is járultak, hogy megszabaduljanak tőle. Ma métermázsankint ötven fillér a trágya ára, ami negyedfél koronát jelent egy-egy kocsis rakomány után. Hogy a szarvasmarha-tenyésztés ily nagy mérvben pang — ami egyben egy lényeges gazdasági jövedelemforrás és egy adóalap elsorvadását jelenti — annak a legelőhiány az oka. De hogy az okot ismerjük, az még kevés vigasztalás.

Bizony egyáltalában vigasztalan az a kép, mely ebből az elmélkedésből kikerül. A szomorú tapasztalatok, melyekkel a bizottság beszámol, illetik az egész ország közép- és kisbirtokos osztályát, de az aradit kétszeresen. A matematikai igazság is azt kívánja, hogy a segítség is kétszeres legyen.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 4.

Ma is volt napirend előtti felszólalás, melyre most a torontáli bizalmi nyilatkozat szolgáltatott okot; egyben alkalom nyílt a békésme gyei bizalmi nyilatkozat rejtelmes ügyét is újra

szellőztetni. A napirendhez Babó Mihály beszélt, élesen ostromolva az ex-lex jelentéseket.

A folyosón mind nagyobb hitelt nyert az a híresztelés, hogy a képviselőházat rövidesen feloszlatták. Ha az ellenzék még júniusban fel nem hagy az obstrukcióval, úgy júliusban képviselőválasztás lesz. Bizonyosat azonban nem lehetett megtudni, mert a kormány ezt a törvénytelen eszközt bizonyára csak mint ultima ratiót tartogatná fenn.

Ülés után Széll Kálmán és Fejérváry Géza báró miniszterek feleltek két interpellációra. Az első Olaynak a fővárosi közigazgatás tárgyában, a másik Gabányinak a katonai zenekarok elkobzott magyar kótái ügyében szólt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor, Cseh Ervin és báró Fejérváry Géza miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja a kérvényeket és feliratokat.

(A bizalmi feliratok.)

Kecskeméthy Ferenc: Kifogásolja a torontálmegyei feliratot, mert azt erőszakkal, törvénytelenül határozták el. Kéri a Házat, hogy ne vegye tudomásul ezt a torontálmegyei feliratot. (Zaj.)

Kubik Béla: Nem válik dicsőségére a szabadelvűpártnak.

Justh Gyula: A békési főispánt azonnal el kellett volna mozdítani. (Zaj.)

Széll Kálmán miniszterelnök különösképpen tartja Kecskeméthy felszólalását. Hiszen a torontálmegyei feliratot 400-nál több szóval határozták el hat szavazat ellenében. Hogy lehet itt erőszakkal beszélni?

Olay Lajos: Komolyan veszi a jog, törvény és igazságról szóló programot. De a békési főispán eljárása igazságtalanság és törvénytelen volt. Nem tűrhető, hogy Lukács György egy pillanatig is főispán maradjon. (Nagy zaj, helyeslés a szélbalon.)

Förster Ottó: Bánífy kreatúra!

Széll Kálmán miniszterelnök: Megtartotta mindig és megtartja programját. A mi Lukács főispán eljárását illeti, azt feleli, hogy lehet valakinek téves nézete, de bizonyos, hogy Lukács az eddigi üzust gyakorolta. Az egész dolog elbírálása, illetve megítélése nem a Ház elé tartozik. Annyi bizonyos, hogy az obstrukciót pártolók nem voltak többen, mint azok, a kik elítélték. A felebbezést a törvény alapján fogja elbírálni.

Olay személyes kérdésben kijelenti, hogy a békési főispán eljárása botrányos törvénytársítás volt. Kétszer követte el. Először, mikor mint elnök bizottsági tagként szavazott és másodsor, mikor mint elnök is szavazott.

Kubik Béla a Ház elé tartozónak tartja a dolog megvitatását és elbírálását. Azért hozták szóba...

Felkiáltások a jobboldalon: Hogy teljék az idő! (Derűtség, zaj.)

Kubik: Dehogy azért, akkor szavaznánk! Csak célszerűségi okból hozták ezt a dolgot szóba. (Derűtség.)

(A király az obstrukción.)

Rátkay László szóba hozza azt, hogy a király a mosoni főispán előtt elítélte az obstrukciót és ezzel beleavatkozott a politikába. Ez adta az impulzust a törvényhatóságoknak arra, hogy elítélő nyilatkozatokat hozzanak. A király szaváról szóló hírt nem cáfolták meg. Kérdi igaz e, hogy a főispánok a miniszterelnöktől bizalmas rendeletet kaptak a bizalmi nyilatkozatok provokálására?

Széll Kálmán miniszterelnök: A király nem mondott mást, mint a mit szóló áprilisi nagy beszédében megmondott és nem mondott egyebet, mint a mit szóló és az egész kormány vall. A király nyilatkozata pedig annál kevésbé lehetett befolyással a törvényhatóságokra, mert akkor már 47 törvényhatóság tett bizalmi nyilatkozatot és ítélte el az obstrukciót. Kijelenti, hogy semmiféle bizalmas rendeletet sem adott ki a bizalmi nyilatkozatok megtételére. Azok úgy keletkeztek, mint a hogyan keletkezniök kell.

Kecskeméthy és Molnár Jenő néhány megjegyzése után a Ház tudomásul vette a kérvények elintézésére vonatkozó előterjesztést és azokat a bizottsághoz utasította.

(A miniszterelnök jelentése.)

Babó Mihály a békési és torontáli feliratokról szóló első és azokat törvényteleneknek mondja. Az állami számvevőszék jelentése is törvénytársítás, a mely ellen tiltakozik. Addig fognak küzdeni a törvénytársítások ellen, amíg az egész Ház egyet fog érteni abban, hogy azokat tünni nem lehet többé. Itt a kormány és az állami számvevőszék összejárásott. Ezt a bűnös összejárásot meg kell torolni. (Zaj a baloldalon.) Idézi az állami számvevőszékről szóló törvényt.

Gabányi Miklós: Elnök ur, csak 36-an vagyunk!

Förster Ottó: Harminckét és felen! (Derűtség.)

nos növények megismertetésével a kulturát is hatalmasan mozdította elő.

Ilyen alkalmakkor természetes, hogy a gyámoltalan, semmihez sem értő Sommer Jákobnak is kijutott a jóból. Mert amióta elhagyta a foltos szabóságot és Zsófi vette át a család-fentartás nehéz feladatát, Jákob ur semmihez sem értő, ötödik kerék lett a háznál. Odafent finom likőr rejtőzött a száraz füvek között; így tehát nem csoda, ha Zsófi asszonynak minden leszállás után pirosabb volt az arca, valamint az sem tartozott a csodák közé, hogy ajakán kettőztetett gyorsasággal pergett a szó.

— Hát férfi vagy, Jákob? Észre sem veszed, hogy az egyik zsebrák követ rejtett a kiválasztott papucsába, hogy annál többet nyomjon. Persze, ha az egyik szemé folyvást a szomszédban áll az embernek!... Hát a szívverést is meghallgattad-e már, ahogy a doktorok szokták?

— Az istenért!... Meghallja valaki s veszett híremet keltik... Tudod, hogy milyen rossz a világ! — védekezett Jakab ur a rettenetes gyanúsítás ellen. Ő, egy tisztességben megvénült ember, miként is vetemedhetnék olyan istentelenségre, hogy meghallgassa Pepkának a szíve dobogását, aki bár fiatal, de ép úgy köhécsel, mint jó maga. Olykor piros kaláris-gyöngyök szívárogna ki az ajkára. Bizony szegény maga sem gondol többé arra az édes elveszejtő dobogásra, amelynél édesebb a csurgatott méz sem lehet.

— Ondrej éppen tegnap vásárolt egy sziljostort... vigyáz, nehogy kipróbálja a hátadon!

Ondrej, a Pepka ura, hatalmas, piros arcu

ember volt, aminők a mészárosok, nyájas, mézes szavú s vidáman kacagó, a ki merészen szokta megcsipkedni a lányok arcát, természetesen a hus kelendősege okáért: zordonságával nehogy elriassza vásárlóit.

Mert a lány név olyan különös teremtmény Istennek, hogy keresve-keresi az édes veszedelmet, akár a balga pille a gyertyalángot. Zsófi asszony nap után átlátogatott a mészárszékre — egy kis májért; olykor kétszer is, ha Mikhul másodsor is megéhezett. Ilyen néha megtörtént, főleg ha senkisémet látta, hogy az Ondrej egészséges izmóktól duzzadt fehér karja által fonódott a derekán. Erről azonban nem volt szabad tudnia senkinek. Valamint Ondrejnek folytonos rettegésben kellett tartani Sommer Jákobot, Pepkát, hogy ne vegyen észre semmit a májvásárlás edességéből.

— Ha én a padláson vagyok, tüvel-hogygyel fordulhat össze minden. Nincs szived, nincs lelked, Jákob!... Adtál-e enni a Mikhulnak?

Mikhul, akit e szerencsétlen tótos névvel megnyomorítottak, tekintélyes, okos, fekete madár volt, sárga csőrrel s olyan beszélő képességgel, amelylyel mindenesetre feltűnést kelthetne a mai jubileumos, szónoklatos világban. Olyik megyében főispán, tudományos társaságokban levelező tag, a költészet szent berkeiben lírai költő is lehetne e képességgel, a mennyiben a szónoklatok tartása, a lírai költészet csak — másolás, üres hangutánzat. Ilyen művész-állatot nem ápolni, nem gondozni — bűn!

Ezt bizony Sommer Jákob elfeledte a nagy

lótás-futásban. Szaladt is nyomban, hogy helyrehozza a hibáját, szaladt, mint a pereclen, hogy elhárítsa a fergeteget, amely hideg ólmos esővel s veszedelmes villámokkal fenyegetődzött a Zsófi asszony nyelvehegyén. A friss májat gondosan felszurta a fanyárs végére s mivel Mikhul a hideg, mogorva emberektől irtózo t, tőle kitelhető kedves arcot öltött, úgy édesgette, csalogatta, hogy nyájasságával kellemessé tegye a nagyrahivatott madár lakomáját. Nyájassága azonban Zsófi asszonynak szólt.

— Mikhul, édes Mikhul... tessék! Hiszen mi jó barátok vagyunk!

Mikhul nem sokat tartott a Sommer Jákob barátságáról. Filozófus kedély volt és nagy emberismerő. Nem szerette a pipogya lelkeket. Mindazonáltal nyájas leereszkedéssel libbentette meg a szárnyát s mivel sok mindenféle szólásmódot tanult el az emberektől, szinte gögicsélve sipogta feléje:

— Ondrej, te édes Ondrej!

Es csattogott utána a sárga csőrrel, édesen, mámorosan, melegen, amiként a szerelmesek szoktak csókolódnani.

— Hallod, Zsófi, hallod, mit beszél ez a madár! Ondrejt emlegetil! — álmétkodott Jákob ur, mivel nem emlékezett, hogy valaha ilyesfélére tanította volna. Nagy bánánszeme kérdve, tudakolva, bambán vetődött az asszonyra.

— Én Pepkát hallottam. Olyan tisztán ejtette ki, akár jómagad! — mondotta az asszony s haragos tekintetével megfenyegette a vidáman szökdécselő állatot.

— Ondrej volt az, Zsófi, Ondrej, a mé-

Elnök megolvassa a jelenlevőket és jelenti, hogy a Ház határozatképes.

Babó Mihály a nemzeti követelményekről szól és azt mondja, hogy az obstrukció többé csekélységekkel meg nem elégszik, hanem harcolni fog, míg a nemzet jogos igényei ki nem elégítettek. Ezután Andrassy Gyula gróf pünkösdi, majd Hódossy Imre cikkeivel foglalkozik és szomorúnak tartja, hogy akadnak komoly politikások, akik a nemzet jogairól önként lemondanak. A katonai kérdésekről szól hosszabban és a miniszterelnöki jelentést visszautasítandónak tartja. Vészivel polemizál.

Barabás Béla: Beszélhetsz jó vitéz, senki sem hallgat rád! (Derültség. Zaj.)

Ugron Gábor: Csendet kérünk, legalább hallgatni akarjuk mi. (Zaj.)

Elnök csendet kér.

Babó folytatja beszédét a kiegyezés elleni támadással.

(A miniszteri válaszok.)

Szell Kálmán miniszterelnök válaszolt ezután Olay Lajosnak a fővárosi választásokra vonatkozó interpellációjára. A miniszterelnök válasza megnyugtató volt.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter Gabányi Miklós azon interpellációjára felelt, hogy a katonai zenekaroknál a magyar nóták játszását betiltották volna. Kijelentette a miniszter, hogy ebből a hírből semmi sem igaz. Kéri választ tudomásul venni.

Husz ellenzéki képviselő mindkét miniszteri válasza névszerinti szavazást s ennek holnap leendő megejtését kérte.

A névszerinti szavazást elrendelték s azt a holnapi ülés napirendjére tűzték ki.

Képek a politikából.

(A passzív rezisztencia munkaszünete. — Széchenyi Gyula gróf beteg. — Frigyes főherceg intim megjegyzései. — A nógrádi választás. — Apponyi, Andrassy és Kossuth.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 4.

A pünkösdi ünnepek után mindenki felülvizsgálva tért vissza a néhány napi falusi pihenésből s úgy látszik az obstrukció is új kedvet kapott az ünneplés alatt. A tegnapi ülésen is előre vetette már az árnyékát a folytatólag kifejtendő akció, bár sem a berlini hír, sem a bécsi hír, sem a zágrábi bocskor sem mutatkozott a látóhatáron.

száros. Ilyen nevű ember nem lakik több a közelben! bizonykodott Sommer Jákob, hogy nyilvánvalóvá tegye a maga igazát.

— Pepka volt, ha mondom! Tőled tanulta... Ismételd csak. Mikhul azt a nevet... Pepka, ugy-e?

Mikhul őszinte teremtés volt s noha nem tartozott a nagy államférfiak közé, nem akarta, hogy beszédbeli tudományát kétségbevonja valaki; tollát felborzolta a fején és nagyot libegtetve a szárnyán, szinte kérkedve vágta ki:

— Ondrej, Ondrej... te édes!

— Nem mondtam? ujongott Sommer Jákob, hogy mégis neki van igaza.

De Zsófi már ott volt a madár mellett, haragosra pirult arccal s lekapott kendőjével ingerülten csapkodta a kalitkát, hogy megriaszsa a könnyelmű, csacska teremtést.

— Elhallgatsz, te szerencsétlen! Nem elég, hogy én gyöttröm a gazdádat, még te is kinozod ezzel a névvel... Még ma eladod a bestelékét, ha nem akarod, hogy kitekerjem a nyakát! Az kéne, hogy még ez is élessze köztünk a háborúságot!

Sommer Jákob a bűnbánó nő sziv megnyilatkozását látta a jelenetben s kibékült szívvvel, boldogan ölelte át a Zsófi asszony kövér derekát. De hogy bántotta volna a derék állatot, amely ilyen nagy boldogságot szerzett számára.

Másnap azonban a beszédes Mikhul nem volt sehol. Valaki nyitva felelte a kalitka ajtaját s elrepült...

Szell Kálmán miniszterelnök, a ki négy napot töltött Rátóton, annyira csak a pihenésnek élt, hogy még nélkülözhetetlen jobb kezét: báró Skerletzet sem vitte el magával. Jobban mondva a passzív rezisztencia munkaszünetének dacára is megengedte kedves titkárnak, hogy a pünkösdi ünnepeket a saját családja körében tölthesse el.

A miniszterelnök a négy nap alatt újszólván lapokat sem olvasott, s a gróf Andrassy Gyula szenzációs levelén kívül alig vett másról tudomást. De azért a négy napi pihenése sem mulhatott el gondok nélkül. Az egyik gondja az volt, hogy gróf Széchenyi Gyula, a király személye melletti miniszter súlyosan megbetegedett, s állapotáról az ünnepek alatt aggasztó hírek érkeztek, melyek Szell Kálmánt nemcsak mint a kabinet fejét, hanem mint a beteg miniszter személyes barátját is nagyon nyugtalanították. Szerencsére, a felség személye melletti miniszter állapotában tegnap javulás állt be, ami remélhetőleg tartós lesz.

A rátóti üdülés alatt találkozott Szell Kálmán miniszterelnök Frigyes főherceggel, akivel állítólag nagyon intim beszélgetése volt. A beszélgetésről jóízű híresztelések keringenek. A főherceg a legnagyobb barátsággal tüntette ki a miniszterelnököt, s politikáját állítólag azzal dicsőítette, hogy nagyobb csend és rend régen nem uralkodott az országban, mint jelenleg. Holott az obstrukció szónokai és hírlapjai szerint az egész ország lázasan forrong az elégtelenségtől.

A nógrádmegyei képviselőválasztás eredménye volt az egyetlen, ami a pünkösdi szünetek alatt bántotta Szell Kálmánt. Mert az ellenzék ugyanakkor nyerte nagy győzelmét, mikor éppen a bizalmi nyilatkozatok özöne bizonyította a katonai javaslatok feletti általános lelkesedést. Kormánypárti körökben ezen győzelmet, az ellenzék erőszakosságának tulajdonítják.

Apponyi Albertre — mint mondják — igen jó hatást tett Andrassy Gyula gróf levele, melyben Andrassy sok dologban közeledett Apponyihoz, és ezt el is lehet hinni Apponyiról. Egy hír azt regéli, hogy ez a levél végleg kiütötte Apponyi fejéből lemondási szándékát. Apponyi ma több bizalommal néz a jövőbe, mint annak előtte, annál is inkább, mert Andrassy Gyula gróf levele az obstrukció komolyabb tényezőire is mélyebb hatást gyakorolt. A tegnapi ülésen fel is tűnt, hogy Kossuth Ferenc Andrassy Gyula gróffal egy óránál tovább tanácskozott a jobboldali folyosón. Nem rossz.

Az ex-lex második hónapja tehát azzal az impresszióval kezdődött, hogy a törvényen kívüli állapot nagyon soká nem fog már tartani. És ha megszűnik, akkor a többi kérdés megoldása is követni fogja.

TÁVIRATOK.

Rajner főherceg Görben.

Görce, június 4. Rajner főherceg ma este 7 órakor ide érkezett. A pályaudvaron gróf Athems udvari tanácsos és Vannutti polgármester fogadták. Holnap a főherceg megismeri a landwehr-zászlóalját.

A német császári család utazása.

Majna-Frankfurt, június 4. A császári pár, Eitel Frigyes és Adalbert hercegek és a kőburgi herceg este ideérkeztek és az ünnepiesen felszított utcákon át lelkes ovációk közepette a zeneárszobákba hajtottak, ahol a majna-frankfurti dalos-szövetség és a frankfurti dalos-egyesület 1700 dalosa üdvözlőhymnuszt és azután különböző népdalokat adott elő karban. Este 10 óra tájban a vendégek elutaztak Wiesbadenbe.

Vasuti szerencsétlenség.

Pétevár, június 4. Jelostokban (Grodno kormányzóság) legnap kisiklott egy tehervonat. Egy munkás életét veszítette és két ember megsebesült.

A budapesti postalopás.

(Hajtsza a tolvajok után.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 4.

Talpon a fővárosi rendőrség s vele együtt a környékbéli falvak csendőrsége. Keresik lázasan Micsinay Mihály postakocsist, a ki előkészített terv szerint páratlan vakmerőséggel követte el azt a nagystilű lopást, melyről mai lapunkban már körülményesen megemlékeztünk. Bevan bizonyítva, hogy Micsinay 98.000 koronát lopott el a postakocsiból, a mely közel félmillió koronát tartalmazott. Es ezzel Micsinay lefőzte a nagy hirre vergődött Falkai Lászlót.

A vizsgálat menetéről s a nyomozás folytatásáról ma a következő távirati tudósítást vettük:

(Vizsgálat a helyszínen.)

Micsinay Mihály postatolvajt a rendőrség lázasan, széles körben nyomozza. Ma reggel fél 6 órakor Krecsányi Kálmán detektívőnök és Siket Traján postanácso kimentek Rákosfalvára, arra a helyre, ahol a feltört postakocsit megtalálták. Ez a Fehér- és a Keresztúri ut közötti dűlön van. Itt a következőket állapították meg.

A 285. számú postakocsinak két pénztartálya van. Az egyik az ülés alatt, a másik hátul. A postakocsis csak a hátulsó tartályt tudta felnyitni. Az ülés alatti tartály feltörését is megkísérelte, azonban ez nem sikerült. Amikor ugyanis a lakatot leakarta verni, a lakatot tartó vasfül annyira lehajlott, hogy a tolvajnak nem sikerült felnyitni az ajtót.

Nem is vesződött tovább ennek a tartálynak a felfeszítésével, pedig ebben volt a pénz nagyobb része. Ebben a tartályban volt egy 57 ezer koronás, egy 4000 koronás, egy 10 ezer koronás, 4 drb. 1000—1000 koronás és 8 ismeretlen tartalmu pénzes levél. A kocsis hátulsó tartályával nem volt sok vesződése. Ehhez volt egy kulcsa, amivel felnyitotta a tartályt és ebből egy vasládát vitt el, amiben 98 ezer korona pénz volt. A tolvaj a vasládát magával vitte.

Siket Traján véleménye szerint a vasláda páncélos, és oly szilárd, hogy feltörni teljes lehetetlenség. A ládat csak felrobbantani lehet. A ládának volt ugyan kulcsa, azt azonban a tolvaj nagy sietségében beletörte a zárba. A kulcs eltört felét megtalálták a kocsis mellett.

(A vasláda nyomában.)

A láda 36,5 kilogramm súlyu barna páncélos láda, a hossza 60 cm., a magassága 25 cm., a szélessége 36 cm. Ezzel a nehéz ládával indult utnak a tolvaj. A nagy lábnyomok a buzaföldeken át Kőbánya felé vezették a detektiveket.

Ezt a nyomot megerősítette egy feljelentés, amely reggel 7 óra után érkezett a rendőrségre. Ezt a feljelentést a Jászberényi-ut 6. szám alatti korcsmáros tette. Ugyanis reggel 6 órakor a korcsmában megjelent egy ember, aki súlyos vasládát cipelt. Leült egy asztal mellé és megreggelizett, azután távozott.

Reggel 7 órakor érkeztek meg a lapok a korcsmába, melyekből olvasták a nagy postalopást. Nyomban az a gyanujok támadt, hogy az az ember, aki az imént ott reggelizett, csak a postatolvaj lehet.

Ez újabb nyomon a detektívek *Krecsányi Kálmán* detektívönök vezetésével Kőbányára mentek, ahol nyomozzák a tolvajt, aki a súlyos vasládával menekül. A nyomozó detektívek véleménye szerint a tolvajt még a mai nap folyamán elfogják.

(Voltak-e büntársak?)

A nyomozás során a rendőrség megállapította, hogy *Micsinay Mihály* már régebben készült a lopásra. A rendőrségen ugyanis jelentkezett egy *Leár Gyula* nevű postakocsis, aki elmondta, hogy 2 és fél évvel ezelőtt felkereste őt *Micsinay Mihály* és közölte vele, hogy *nagyobb dolgot akar művelni*. Arra kérte *Leárt*, hogy rejtse majd el pár hónapig a rendőrség elől, nehogy elfoghassák.

Leár persze nem teljesítette ezt a kívánságot. Valószínű tehát, hogy most akadt egy cinkosa, aki addig a fővárosban, vagy a vidéken elrejté tolvajt, amíg az ügy hullámai lecsillapulnak.

Hogy büntársa van, az bizonyos. A postakocsi mellett ugyanis egy gyűrött civil kalapot találtak. Ezt valószínűleg a kocsis cinkosa felejtette ott. Azonban az is lehet, hogy a cinkosa polgári rubát vitt a tolvajnak.

A tolvajról megállapították hogy *Apostagon* született, 31 éves, alacsony, zömök, barna haju, ritka, barna, rövid bajuszu, szemé sárgás barna, arca hosszús, sovány, egy zápfoga hiányzik, jobb kezének középső ujján nincs köröm. Megállapították, hogy a tolvajnak két öccse van. *Lajos*, aki postakocsis. Még az éjszaka kihallgatta a rendőrség, de ő nem tudott semmit. A másik öccse *Béla*, aki az első honvéd huszár ezredben közhuszár. A sógora *Ecker József* kocsis a *Drasche* féle téglagyárban.

A tolvaj kocsis szülői *Apostagon* laknak. Ide még az éjszaka kerékpáron ment ki *Engedy és Balázs* detektív, mert az a gyanu, hogy a tolvaj szüleit is meglátogatja szökése közben.

(A hamis kulcs.)

Ma délelőtt a rendőrségen jelentkezett *Góger István* 16 éves lakatos inas, aki elmondta, hogy *Micsinay* a postakocsi hátsó tartályához vele csináltatott kulcsot. Azt mondotta, hogy azért kell a kulcs, mert a kabátját akarja utközben a kocsiban elhelyezni.

A posta több automobilt bocsátott a detektívek rendelkezésére, hogy nyomozó utjukban gyorsabban járassanak el. A nagy lopás ügyében *Bérczy Béla* rendőrkapitány vette át a nyomozást. A vizsgálatot azonban nagyon megnehezíti az, hogy a tolvajnak még a személyi adatait is nehezen lehet kikutatni és hiányzik a családi viszonyairól a pontos adatok.

Farkas Lajos rendőrtanácsos a lopásról és a tolvaj személyleírásáról táviratban értesítette a zimonyi, belgrádi, bécsi, fiumei, oderbergi és pragerhoi rendőrségeket, azonkívül az összes magyarországi csendőrségeket, rendőrségeket és vasutállomásokat.

(A körözövelé Aradon.)

A megszökött tolvaj postakocsist a fővárosi államrendőrség Aradon is körözteti. Az aradi rendőrkapitánysághoz ma reggel 9 órakor a következő távirat érkezett:

Főkapitányság

Arad.

Micsinay Mihály apostagi születésű 31 éves postakocsis postakocsi feltörése után 60 cm. hosszú, 25 cm. magas, 30 cm. széles, 36 kgr. súlyú fekete vasládával, melyben 98,000 korona papír és ércpénz volt, tegnap este megszökött. Alacsony, zömök, barna haju, ritka barna rövid bajuszu, sárgás barna szemű, hosszús, sovány arcú, egy zápfoga s jobbkeze középső ujjának körme hiányzik. Nyomozandó, feltalálás esetén letartóztatandó. Budapest, *Főkapitányság*.

(*Micsinay* öcsösét letartóztatták.)

A budapesti rendőrség az esti órákban megkeresést intézett az első honvédszázad parancsnokságához, kérve *Micsinay* öcsösének, *Micsinay Béla* közhuszárnak letartóztatását. A letartóztatás meg is történt. A rendőrségnek gyanuja van, hogy *Micsinay* be volt avatva a postalopásba és hogy feltétlenül tudnia kell neki, hogy bátyja hol tartózkodik.

A postalolvajt az éjjeli órákban is kutatta a rendőrség, de minden eredmény nélkül. Eddig hollétéről a legcsekélyebb adat sem áll rendelkezésre.

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület június közepe táján vagy e hó végén, a nyári tornaévad befejezése alkalmából a lyceumi játszótéren versenyekkel egybekötött házi tornaversenyt rendez, melyen bemutatják azokat a csinos botgyakorlatokat, melyekkel a legközelebb tartott budapesti tornaünnepélyek alkalmával az egyesület dicsőséget szerzett. Felkérjük az egyesület működő tagjait, hogy a versenyre való jelentkezés céljából holnap, péntek este a lyceumi tornacsarnokban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

Szegfű tüzér halála.

(Vallomás az aradi járásbíróaság előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 4.

Emlékezetes még az a tragikus öngyilkosság, melynek egy fiatal aradmegyei tüzérkatonára esett áldozatul Bécsben. *Szegfű Samu* a neve a halottnak, aki a sirból kemény váddal illeti a bécsi tüzérezred egyik lelketlen altisztjét.

Szegfű Samu halálával pecsételte meg azoknak a soroknak igazságát, melyeket közvetlenül öngyilkossága előtt a *Simándhoz* tartozó Tővisgyháza pusztán lakó szüleinek írt. Két levelet is küldött haza, az egyik nagyon rövid volt, annál hosszabb volt azonban a második. Ebben, mint közöltük is, elpanaszolta öngyilkosságának okát. Elmondta, hogy egy *Freiberger* Rizsának nevű tüzemester folyton kizárta, minden ok nélkül bezárta és végül lefokoztatta. A tüzemester a tilalom dacára sört hozatott az egyik istállóba, s aztán feljelentette *Szegfűt*, hogy ez hozott sört. Ezért történt a lefokozás.

A sötétlelkű altiszt minden képzelhető módon üldözte a szegény aradmegyei fiút, az végre is megunta a kizsárlást és véget vetett az életének.

Halála után napvilágra került az öngyilkos katonára levele s a bécsi térparancsnokság ennek alapján megindította a vizsgálatot. A térparancsnokság megkereste a *kisjenői* járásbíróaságot, hogy hallgassa ki *Szegfű Jakab* tővisgyházai gazdatisztet, az öngyilkos atyját ez ügyben, de a *kisjenői* járásbíróaság a megkeresést áttette az aradi járásbíróasághoz, és itt ma hallgatta ki *Szegfűt Révay Kálmán* albiró.

Szegfű Jakab azt vallotta, hogy fia *Samu* ugy leveleiben, mint itthon szabadsága alatt többször panaszkodott, hogy tüzemestere, *Freiberger Rizsának* életének megkeserítője. Hibáján kívül esett dolgokért többször sodorta keletlenlenségbe s ártatlanul sokszor bezáratta.

Vallomását az apa így fejezi be:

„Csak nevezett őrmester rossz bánásmódja vitte fiamat a halálba“.

Becsatolta a jegyzőkönyvhöz a fiától kapott leveleket is, melyeket most megküldenek a bécsi térparancsnoksághoz.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 4.

(A vitarendező ülése.) A képviselőház holnap ülésén *Nessi Pál* lesz az első szónok. Napirend előtt fog felszólalni, és az ex-lex miatt lesz egy szava a kormányhoz. *Nessi* ugyanis tiltakozni fog az ellen, hogy egyes adóhivatalok a hátralékos adó után a törvénytelen állapot dacára is késedelmi kamatot szednek.

A függetlenségi párt különben holnap este értekezletet tart, mely előreláthatólag népesnek s mozgalmasnak ígérkezik. Az értekezleten a politikai helyzetet fogják megbeszélni s megfogják állapítani, hogy a nyáron milyen magatartást tanúsítsanak.

A vitarendező bizottság is be fog számolni az értekezleten s érdekes jelentéssel fogja meglepni a pártot. Bejelenti ugyanis, hogy a miniszterelnök jelentése ellen még 58 szónok van feliratkozva s az obstrukciót minden akadály nélkül bírják *Julius* végéig, az indemnitás elleni vitát pedig októberig tudják elhuzni.

(Lesz-e új választás?) Csak hangulatokról lehet beszélni. A helyzet továbbra is a holt ponton vesztegel és minden jel szerint még vagy három-négy hétig változatlanul marad. Nyári szünet nem lesz így sem, úgy sem, tehát mindegy. Ellenben ma nyári választással ijesztgettek. Azt beszélték a parlament folyosóján, hogy június huszadikán feloszlatják a Házat. Ez a hír semmi, de épenséggel semmi hiteltre nem talált. Ki van zárva, hogy a Házat most feloszlassák, mert azzal forradalomba kergetnék a nemzetet, anélkül, hogy a dolgokon segítenének. Maga a miniszterelnök egyébként ki is jelentette a Ház nyílt ülésében csak nemrégiben is, hogy erőszakos eszközöktől tartózkodni fog, sőt gróf *Esterházy János* főrendnek adott interpellációs válaszában egyenesen elutasított magától minden ilyes feltevést.

Elteltekintve azonban a miniszterelnök skrupulusaitól, az új választás minden körülmények közt lehetetlen. Mert feltéve, hogy június végén feloszlatják a parlamentet, harminc napon belül nem lehet választani, miután ennyi idő van törvényesen meghatározva a választás előkészítésére. Elérkezne tehát *Julius* végéig. Tíz nap van kitűzve a választásra, tehát ott vagyunk augusztus elején. A parlament összehívása, megalakulása, igazolás és egyéb formalitások: augusztus 20-ika; következik az indemnitás, mert hiszen költségvetés még nincsen, a felhatalmazás tehát az első. Feltéve, hogy olyan választást csinálnak nálunk is, mint most Szerbiában, ahol egyetlenegy ellenzéki sem jött be, husz ellenzéki még akkor is beválasztanak, ha a kuriai bíraskodást is felrugják és minden tizedik választót agyonlőnek. Ebben az elképzelhetetlen esetben sem lesz Magyarországon újoncszedés szeptember előtt, akkor pedig már késő és hasztalan lett volna minden erőlködés, amely egyébként is csak a fantáziában van meg; erről komolyan beszélni tehát a legnagyobb kánikulában sem lehet.

(Ki adjon felvilágosítást a királynak?) Természetesen leginkább az foglalkoztatja most az elméket, hogy mit hoz a holnap,

meddig maradunk még a mostani helyzetben?

A szabadelvű pártnak egy előkelő s magas állami méltóságot viselt tagja a következő érdekes kijelentéseket tette egy kormánypárti újságíró előtt:

— A félreértések kikerülése végett előre is kijelentem, hogy szorosán ragaszkodom *Szell* Kálmánhoz s az ő politikájához. De azt sem tagadhatom el, hogy az ellenzék küzdelmében sok hazafias vonást látok s több közjogi dologban egyetértek és érzek vele. Ami nemzeti óhajainkat illeti, azoknak jogossága elől nem térhet ki egy magyar ember sem. Hisz azokhoz törvényeink és ezeréves fennállásunk alapján jogunk van. De *szomorú dolognak tartom, hogy eddig még nem figyelmeztették az uralkodót minderre bátran és tartózkodás nélkül.* Pedig ismerem egy államférfit, aki az uralkodónál sikeresen közben járhatna a nemzeti óhajok érdekében, annál is inkább, mert az illető kedves embere az uralkodónak, akinek a szava mindig súlylyal birt és bir az udvarnál.

A tudósító megkérdezte, ki az az aktív államférfi, akire ez a nagy hazafias feladat vár?

— Ez *Kállay Béni* közös pénzügyminiszter.

(Kommentár egy párbajhoz.) Feltűnést keltett a Házban, hogy a kormánypárt egy agilis és nagytehetségű tagja, *Pap Géza* a homlokán nagy angol flastrommal jelent meg. Gyorsan híre terjedt, hogy *Pap Géza* párbaja volt a pünkösdi szünet alatt a néppárti *Abaffy Odön* képviselővel és *Abaffy* is megsebesült. Sokan azt hitték, hogy ez a párbaj politikai okból történt. Pedig dehogy. A párbajkénszer egyik tultengéséről van szó ezuttal. A pünkösdi ünnep alatt történt, hogy a városligeti Gerbaud-pavillonban egy társaságban ült *Abaffy Odön* néppárti képviselő és testvére *Abaffy Aurél*, aki nem képviselő.

Pap Géza arra felé járván, az asztalhoz ment, hogy ő is üdvözölje a társaságban lévő hölgyeket. Beszélgetés közben *Abaffy Aurél*, aki nem képviselő, így szólt *Pap Gézához*:

— Mond csak *Géza*, szükséges-e ész ahhoz, hogy valaki képviselő lehessen?

Pap Géza erre szintén tréfásan így felelt:

— A választ megtudhatod abból, hogy itt van *Odön* és ő képviselő.

A replika tetszett, de *Pap Géza* távozáskor észrevette, hogy *Abaffy Odön* néppárti képviselő neki nem nyújt kezét. Tudván, hogy pedáns, érzékeny ember, hát két barátja által felvilágosítást kéretett, egyben közöltette, hogy az ő megjegyzése tréfa volt. *Abaffy* segédei azonban azt kívánták, hogy *Pap Géza* bocsánatot kérjen s ennek folytán a párbajt nem lehetett kikerülni és mind a ketten megsebesültek.

Ez az eset nem tartozik ugyan a politikához, még kevésbé a válsághoz, azonban igen találóan bizonyítja, hogy a társadalmi téren is mily nagy akadályokba ütközik, ha tréfás ügyeket békésen akarnak elintézni. Hát még a politikában, hol komoly ügyekről van szó.

(*Fenyvessy öröksége.*) A képviselőház ülésének vége felé már főispán-csinálásban fáradoztak a honatyák. A boldogult *Fenyvessy Ferenc* teteme még alig hült ki, már is osztozkodni kezdenek az örökségén, annál az ismeretes elvnel fogva, hogy: „Meghalt a király, éljen a király“.

Rövid egy óra alatt két jelölt került szóba. Az egyik *Hegedüs Lóránt*, a másik *Horánszky Lajos*. Mindegyiknek vannak támogatói, de még nem verik nagyon a vasat. Ugy látszik, előbb szondirozzák a terepet és mérlegelik az eshetőségeket, mielőtt nagyobb erővel megindítanák az akciót.

Maga *Hegedüs Loránt* egy hozzá intézett kérdésre megcáfolta a jelöltsége hírét. De a cáfolat nem mondható valami nagyon kategorikusnak, mert mindössze is csak ebből a pár szóból állott: „En nem aspirálok rá. Talán nem is nekem való a főispánság“.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

Kartell a szinigazgatók között.

— Hat pont. —

Arad, június 4.

Annak idején részletesen irtunk volt a vidéki szinigazgatók értekezletéről, melyen igen tevékeny részt vett *Zilahy Gyula*, az Aradi Nemzeti Színház igazgatója is. Kartellt kötöttek a vidéki szinigazgatók, de nagyon helyenvaló, hasznos és becsületes kartellt. Most került nyilvánosságra az a hat pont, melyben a vidéki szinigazgatók megállapodtak. Ez a hat pont a következő:

1. Kötelezik magukat a vidéki igazgatók, hogy színházukban első sorban a hazai drámairodalmat művelik és pedig úgy a régiebb, mint az új hazai darabok előadása által.
2. Allást foglalnak a frivol irányu szinpadai művek ellen.
3. Szigorú ellenőrzés alá fogják az előadások művészi színvonalát és szinpadjaikon szerepnevetudást, művészi rendtelenségeket nem tűrnek.
4. Olyan színészt, vagy színésznőt, s ki szerződést szegve hagyja el helyét, nem szerződötnek.
5. A darabok előadási jogát csakis az Országos Színész Egyesület által létesített színházi ügynökségek utján szerzik meg.
6. Tagokat csakis a Színész Egyesület ügynöksége utján szerződötnek. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy az igazgatók közvetlenül is ne szerződöttek tagjaikat.

Ezeknek a kötelezettségeknek a betartására, amelyek a folyó évi október 1-én lépnek érvénybe, az igazgatók 200 koronától 5000 koronáig terjedő bírságot szabtak. Ezt a bírságot az igazgatók által titkos szavazás utján választott háromtagú bizottság szabja ki, melynek határozata ellen, az igazgatók plenumához lehet felebbezni.

Ezt a hat pontot a Színészegyesület igazgatótanácsa is tudomásul vette már. Így a kartell életbelépésének nincs semmi akadálya. Ezután nem lícitálhatnak örülten magas primadonna-fizetésekkel egymásra a szinigazgatók s nem szerződötnek szerződösszegő tagokat. A kartell többi pontjai is — csak tulásba ne essenek a szinigazgatók — helyeslésre méltók.

* *Román dráma Aradon.* *Solymosi* színháziskolája június 15-én a bukaresti Nemzeti színház műsorából mutat be egy drámát a budapesti Népszínház közönségének. A darab román címe *Napasta* s magyar címe *Anka* lesz. A drámát *Caragiata* bukaresti író írta. *Solymosi*, kinek a románok iránti előszeretete a

Mangra-féle püspökválasztásból eléggé ismeretes, a nemzetiségi nagyobb városokban megismétli az előadást, oly módon, hogy mindenütt három előadást rendez s ezekből két estét román művek töltenek ki. Az előadásokat Nagy-Szebenben, Brassóban, Kolozsvárt, Nagyváradon, *Aradon*, Temesváron, Lugoson és Karánsebesen szándékozik bemutatni.

* *Miss Duncan kudarca.* *Miss Izadora Duncan* kisasszony, a hirneves ausztráliai táncosnő, aki az elmúlt nyáron Aradot is megjárta, most Párisban mutogatja lábikráit. A *Sarah Bernhart* nagy szinpadán lépett fel s csak mutatványai első perciben néztek reá. Azután már ásitottak a párisiak.

* *A Zenélő Magyarország* idei X. évfolyam 11-dik füzeté jelent ma meg s a következő érdekes és divatos újdonságokat hozza előfizetőinek: I. Dr. *Potsátkó Géza* „Hernádvölgyi csárdás“ 1. Hernád partján a füzesben. 2. „Virágos kert az én rózsám ablaka“ magyar nótákból összeállítva. „*Linka Camilló* „Danubius“ Indulót. III. *Weisz Vilmos* „Zsidó lakadalmas tánc“ Jüdischer Hochzeitstanzot. IV. *Morse F. T.* „A béka és a gyík“ Der frosch und die Eidechse Idyllt. A legkedveltebb zongora zenemű folyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zenemű újdonságot a mi az év leforgása alatt megjelenik, havontz kétszer, mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizetheti a most folyó II. évfolyamra valamint az előző évfolyamokra is 6 füzetre 3 koronával a „Zenélő Magyarország“ Klökner Ede zeneműkiadóhivatalában VII. József-körut 22—24. honnan minden nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megrendelhető.

Zavar a gyámpénztárban.

(*Debrecen város szenzációja.* — *A felfüggesztett gyámpénztárnok.* — *Nikkellé vált aranypénzek.* — *Háromezer korona hiány.* — *A hiány megtérítése és a vizsgálat.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 4.

Debrecen városnak szenzációja van. A gyámpénztárból rejtélyes uton-módon eltűnt 2970 korona, a minek az lett a következménye, hogy *Hanke* Kajos gyámpénztárnokot *Puky Gyula* főispán szerdán felfüggesztette hivatalától és a gyámpénztári teendők végzésével *Komáromy Antal* házipénztári ellenőrt bizta meg.

Erről a váratlanul történt pénztárnokváltásról napok óta beszélnek Debrecenben és habár az egész esetet és a változás előzményeit a legnagyobb titokban tartották, kiszivárgott a közönség körébe is és most mindenfelé erről folyik a beszéd.

A házi-pénztárban, valamint a gyámpénztárban minden hó utolsó hetében tüzetes és rendszeres vizsgálatot tartanak. A múlt hó végén *Vécsey Imre* főjegyző elnöklésével tartották meg a vizsgálatot a gyámpénztárban, melynél jelen voltak dr. *Magoss György* alügyész, *Bésler Károly* árvaszéki elnök, *Harangi* számvevő *Hanke* Lajos gyámpénztárnok, *Mihalovics Gyula* h. ellenőr (ki előtte való nap foglalta el a hivatalát a beteg *Nánássy* ellenőr helyett) és dr. *Tóth Emil* jegyző.

A könyvek, a letétek, az értékpapírok megvizsgálása után, melynél mindent a legnagyobb rendben találtak, a készpénz megolvására került a sor. Nagyobb összegű papír, arany, ezüst pénz volt a pénztárban. Az arany és ezüst pénzek 100—150 darabjával voltak becsomagolva és rudba rakva. Egymásután bontogatták fel ezeket a lepecsételt rudakat, hogy meggyőződést szerezzenek arról, vajjon tényleg annyi pénzt tartalmaznak-e a rudak, amennyire értékelve vannak.

Vécsey Imre főjegyző bontott fel egy ilyen rudat, melyen az volt jelezve, hogy 150 darab husz koronás arany, 3000 koronát tartalmaz. Meglepetve konstatálták a rud felbontása után, hogy a csomagban 150 darab 20 koronás arany

helyett 150 darab 20 filléres van, 30 korona értékben.

A bizottság a vizsgálatot azonnal felfüggesztette és Vécsey Imre főjegyző a váratlan felfedezésről nyomban jelentést tett a polgármesternek és a főispánnak. Puky Gyula főispán a jelentés vétele után a városházára sietett és mikor meggyőződött a jelentés valóságáról, Hanke Lajos gyámpénztárnokot felfüggesztette állásától és elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot.

A pénztárvizsgáló bizottság tovább folytatta a vizsgálatot, de a 2970 korona hiányon kívül mindent rendben talált, úgy hogy megállapították, hogy csak a 2970 korona hiányzik. A fegyelmi vizsgálatot maga Kovács József polgármester vezeti. Még az nap este kihallgatta Hanke Lajost, ki azzal védekezik, hogy azt a rud pénzt úgy kapta kitől, arra nem emlékszik, a hogy a bizottság találta. Nem bontotta fel és így nem is győződhetett meg arról, vajjon tényleg 20 koronás arany van-e benne? A pénztárnak különben egy fillér kára sincs, mert Hanke Lajos már kifizette a hiányzó 2970 koronát.

Megemlítésre méltó ez ügynél még az is, hogy a pénztári ellenőr, Nánássy Miklós, napok óta beteg és helyettesítésével a polgármester Mihalevits Gyula számtisztet bizta meg, ki a vizsgálat előtt való nap foglalta el a hivatalt.

Bészler Károly árvaszéki elnök Hanke pénztárnokkal együtt olvasta át a pénzt, hogy Mihalevits is, mint ellenőr, ismerje a pénztár állását. Semmi hiány sem volt, ez a rud-csomag ekkor is ott volt, de nem bontották fel. Másnap délután a vizsgálatnál konstatálták, hogy az aranyak helyett 20 filléreseket tartalmaz a lepecsételt csomag.

A polgármester a rejtélyes ügyben folytatja a vizsgálatot.

Díszmagyar az oroszok közt.

(A pétervári kirándulás epizódjai.)

Arad, június 4.

Pétervár kétszázéves fennállásának ünnepe tudvalevőleg mult csütörtökön és pénteken zajlott le. Az ünnepre Budapest külön deputációt küldött Márkus József főpolgármesterrel az élén. Híre járt, hogy székesfővárosunk deputációján több sérelem esett, többi közt — mint megirtuk — az, hogy Budapest küldöttségét Bukarest és Belgrád után fogadták. Autentikus forrásból most így adják elő a Pétervárott történt dolgokat:

Pétervár városa a jubileum alkalmával diszközgyűlést tartott és meghívta rá a külföldi városok küldöttjeit is. Program nem volt hozzá mellékelve és így Budapest főpolgármestere nem tudta, hogy mi lesz azon a közgyűlésen. Elment oda és késő estig várt, míg végre fáradtan hazament. Csak később tudta meg a budapesti küldöttség egy másik tagja, hogy a diszközgyűlés egyik program-pontja „a külföldi városok polgármestereinek felszólalása” volt és a programon valami alantas leíró hivatalnok hibájából Budapest a Bukarest és Belgrád neve után volt nyomtatva. A diszközgyűlésen egyébként olyan fejtelenség volt, hogy például Berlin főpolgármesterét a folyosóról hívták vissza szónokolni, mikor már el akart menni.

Márkus József főpolgármester, aki már visszatért Pétervárról, így mondja el a budapesti küldöttség fogadásának a történetét:

A főpolgármester nagyon meg van elégedve a fogadással, amely szerinte feltűnően meleg volt.

— Még szerdán tisztelegtünk — mondotta

Márkus — Lelianov pétervári főpolgármester-nél, aki visszaadta a látogatást. A nagy ünnepség csütörtökön kezdődött. A városházán volt a külföldi, helybeli és vidéki küldöttségek fogadtatása. A küldöttségeket érkezésük sorrendjében fogadták. Mi elég korán megjelentünk és így hamar sorra kerültünk a rengeteg deputátus között. Este fél 9-kor megjelent a kormány képviselőiben Pléve belügyminiszter, akinek a legelsőik között mutattak be. A miniszter igen tájékozott a budapesti viszonyokról. Beszélgetésünk alatt elmondotta, hogy nagy érdeklődéssel kíséri, hogy a főváros az egyesítés óta mekkorát fejlődött, majd a háztartásról kérdezősködött s különböző intézményeinkről. Annyit láttam, hogy a miniszter igen sokat tud rólunk és hogy fölöttébb rokonszenvezik a magyarokkal. Pénteken volt a trojcki-híd felavatása a cár jelenlétében. A híd a Néva legszélesebb részén épült, még egyszer akkora mint a Ferenc József-híd s olyan szerkezetben, mint a Margit-híd. Különös érdekessége, hogy forgatható. Az óriási híd, amelyen vasut is jár, a hajó közlekedés miatt szakaszokra van darabolva és elég könnyű szerkezettel állítható a folyás irányába. A híd avatásánál igen előkelő helyen Páris és Berlin küldöttsége mellett szemben állottunk a cárral, aki családjával elkülönített sátorban állott, alig két méterre tőlünk.

Erre az utolsó passzusra vonatkozólag a „Berl. Tageblatt”-nak pikáns híre van. Azt írja ugyanis ez a német ujság, hogy Páris küldöttsége a trojcki híd avatásánál egészen elsikkadt. A küldöttséget, amely nagy ünnepségre számított, a vezetőjük tévedésből a Szvarov-tér helyett a Szenátus-térre vitte, ahol a hidavatásból semmit sem láttak, mert egy kilométer távolságra tőlük történt a leleplezés. Ha tehát Budapest küldöttsége Páris mellett állt, ugyancsak keveset láthatott. Egyébként Budapest küldöttségének tagjai hír szerint nagy feltűnést keltettek díszmagyarjaikkal Pétervárott. Keleti fejedelmeknek nézték őket és mindenki kérdezte:

— Kik ezek? Honnan jönnek? Miféle a ruházatuk?

Száz fényképező gép szegeződött feléjük, a rajzolók körülfojták a kis csoportot; az angol „Graphic” rajzolója, Gumming, papírra vetette vázlatosan a képet: a „Novoje Vremja” tudósítója ezer kérdéssel ostromolta a magyar küldöttséget s az ujságírók ezt jegyezték: Budapest képviselői díszmagyar ruhában jelentek meg s kiváltak elegáns, szép, daliás föllépésükkel. Betetőzte az epizódot az osztrák-magyar helyettes nagykövet megjelenése; gróf Berchtold, báró Aerenthal Lexa helyettese, szintén díszmagyarban vett részt a jubileumon.

Az ünnepek alatt semmi rendzavarás sem történt. Csak a „II. Miklós” népháza kertjében történt komoly incidens. Egy jókedvű munkás ugyanis, aki meg akarta tréfálni a tömeget, kétségbeesetten, torkaszakadtából kiabálni kezdett:

— A tigris kiszabadult az állatkertből! Me neküljön, aki tud!

A tömegben erre óriási pánik támadt, valamennyien a kijáratok felé törték magukat. Hiába iparkodott a rendőrség az elsőket viszatartani és megnyugtatni, a tömeg letiporta őket és nem nyugodtak meg addig, míg valamennyien az utcán nem voltak. Benn a kertben pedig, ahol pár perccel azelőtt még vidámság és jókedv uralkodott, most halomszámra heverték a sulyosan sebesültek, akiket a vakon rohánzó tömeg gázolt le. Husz ember sulyosan megsebesült és kétszer annyi könnyebben sérült meg.

A fehér szegfű románcza.

(Fenyvessy Ferenc szerelmi regénye.)

Arad, június 4

Gyöngéd kezek fehér szegfűvel borították el a Fenyvessy Ferenc ravatalát. A halottnak a mellére is helyeztek egy fehér szegfűből való kis bokrétát. Azt talán az édesanyja, az a jóságos arcú, szép öregasszony tette oda, a ki imádattal csüggött a fián és akinek Fenyvessy Ferenc, ki tudja, hány-szor elzokogta a fehér szegfű édesbus románcát.

Igen, igen, a fehér szegfű volt Fenyvessy Ferencnek a kedves virága. Mindig azt viselt a kabátján, mindig: télen és nyáron is. Néha évődtek is vele emiatt, de ő mindig úgy tett, mintha az efféle évődést észre se venné, és éppen csak, hogy valami boru ült egy pillanatra az ő különben mindig mosolygó, derűs arcára.

Régnn történt, tán husz esztendeje is lehet már, hogy az akkor még nagyon fiatal Fenyvessy Ferenc gróf Eszterházy Móriccal együtt elment Bécsbe. Az arisztokrata körökben szívesen fogadták, szívesen látták gróf Eszterházy Móric meghitt barátját, az elmés, szeretetreméltó modoru Fenyvessyt, a ki egy telivér világfi biztonságával lépett föl a mánás-szalonokban. Akkor történt, hogy Fenyvessy Ferenc megismerkedett egy bájos, fiatal leánnyal, egy nagyon régi, nagyon gazdag és nagyon befolyásos arisztokrata család sarjával. Es tudja Isten miként történt, de hirtelen mélységesen mély szerelem támadt a kis grófnő szívében és Fenyvessy Ferenc szíve is lángra lobbant.

Es az a bohó fiatal emberpár sokáig azt hitte, hogy az ő szerelmüknek az édes titkáról senkise tud, csak ők és hogy senkise veszi észre a vágyó tekinteteket, amelyekkel egymást nézik, a készorításokat, amelyeket váltanak. Pedig észrevette a grófkisasszonynak az anyja. Hiszen hogy is ne vette volna észre az anya szeme! Es a grófné, a ki igen finom lelkű nő volt, egy nap magához kérte a fiatal Fenyvessyt, szép szelíden leültette magával szemben és azt mondta neki:

— Edes barátom, remélem, belátja, hogy az én leányomból, a kinek a családja nagy multra büszke, nem lehet egyszerűen csak Frau von Fenyvessy? En tudom, hogy önök szeretik egymást, a leányom is bevallotta az imént, sőt kijelentette, hogy az ön nevére akar lenni. Nos lássa, édes Fenyvessy, ez lehetlenség, ezt nem engedik családunk hagyományai, akármilyen derék és szeretetreméltó ember is ön különben.

Némán és sáppadtan hallgatta a fiatal ember a grófné szavait. A grófné pedig folytatta:

— Es én most önhöz, az urí emberhez, a korrekt emberhez kérelem fordulok, én az anya: feledje el ezt a céltalan, reménytelen szerelmet és tegye lehetővé, hogy a leányom is feledhessen. Utazék el, édes Fenyvessy! Ugy-e megteszi?

Arra a fiatal ember csak meghajtotta magát. Be kellett látnia: ez a szerelem céltalan, reménytelen. Csak egy kérelme volt még: hogy elbucsuzhassék a leánytól. Az ellen a grófné asszonynak nem volt ellenvetése s a mikor pár pillanattal később a kis comtesse ott állott Fenyvessyvel szemben, a fiatal ember szólt:

— Grófné, megígértem az ön édes anyjának, hogy elutazom és sohase fogom önt viszontlátni. Az ön édes anyjának igaza van: bennünket nagy rangbeli távolság választ el. Iparkodjunk feledni!

A remegő kis leány csak a kezét nyújtotta szerelmének. Aztán levette azt az egy szál fehér szegfűt, melyet a keblén viselt és szótlanul oda nyújtotta Fenyvessynek. A fiatal ember szemei pedig, mintha azt mondták volna:

— Sohase foglak elfeledni! Es ez a virág emlékeztessen rád mindig, örökké!

Többé sehase látták egymást. De feledni egyikük se tudott. Multak az évek, de a grófkisasszonyért hiába jöttek kérők, előkelők, nagynevűek,

régi nevük. Kikoszorazta mind és aztán valamelyik csehországi kolostorba vonult vissza bánatával, fájalmával. Fnyvessy Ferenc pedig ezért maradt nőtlen. És ezért viselt fehér szegfűt a kabátján mindig.

Turista mozgalmak.

(A nyári kirándulás tervel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 4.

Tedeschi Viktor elnöklése mellett ülés volt ma délután az Aradhegyvidéki Turista Egyesület választmányának, melyen több érdekes ügy került napirendre.

Elhatározták, hogy évi közgyűlésüket június hó 14-ikén délelőtt tizenegy órakor tartják meg az arad-csanádi vasutak dísztermében. A közgyűlésre Fischer Antal, Lamzer János és Szilárd Győzőből álló három tagú számvizsgáló bizottságot, a tisztujtáson eszközlendő kijelölésekre pedig Gregus István, Kirle Antal, Kormos Sándor, Nagy Sándor, ifj. Nachtnébel Odön, Péterffy Antal és dr. Schmidt Jánosból álló héttagú bizottságot választottak.

Ezután a nyár folyamán rendezendő kirándulások programját állapították meg a következőképpen:

Június 11-ikén Záray Odön vezetése alatt Vingára; július 5-ikén Spiroch Lajos vezetése mellett tíz napos kirándulás Biharmegyébe; július 19-ikén Szilágyi György vezetése mellett a gajnai leányvásárra. Ezzel kapcsolatban egy bihari kalauz kiadását határozták el.

Dömötör László bemutatta az egyesület költségén készült nyomtatványokat, amelyeken felhívják a tanuló ifjúságot, hogy a nyári szünet idején a néprajzi-muzeumban elhelyezendő tárgyakat gyűjtsenek.

Az ülésen Tedeschi Viktor elnöklése mellett jelen voltak: Dömötör László, Laboda Ferenc, Péterffy Antal, ifj. Nachtnébel Odön, Lejlényi Sándor, Schmidt János dr., Gregus István, Kormos Sándor, Nagy Sándor, Pareán János, Kirle Antal, Keresztes Arzén, Spiroch Lajos, Szilágyi György.

MULATSÁGOK

(=) A nyomdászok juniálisa. Az aradi könyvnyomdászok juniálisa a rendezőbizottság az átábbi meghívót bocsátotta ki:

Az aradi könyvnyomdászok szakegyesülete június hó 14-én vasárnap, a családi nagyerdőben két elsőrendű zenekar közreműködése mellett, részben a saját, részben a nyomdászok tudóvész szanatoriuma javára, világpóstával és nagy konfeti csatával egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Család jegy 1 korona 60 fillér, személy-jegy 1 korona. A zenetér 20 fillér. Tánc kezdete d. u. 3 órakor, vége éjjel 12 órakor. Kivonulás d. e. 9 órakor az egyet saját helyiségéből (Telek-utca 15). Félülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók az összes aradi könyvnyomdákban a rendezőségénél.

(=) Bál Uj-Szent-Annán. Az új-szent-annai vörös-kereszt egyesület fiók rendkívül fényes táncmulatságot rendezett, melyet hangverseny előzött meg. Ennek keretében ének- és zeneszámok, élőképek szórakoztatták a szépszámu közönséget. A hangverseny-számok szereplői voltak: Szabó Aranka, Bérczy Etelka, Varjassy Aranka, Adelmann Olga, Steiner György, aki alkalmi zeneszámot szerzett az estére, Angelina József, Pasztercsák Károly, Adelmann Károly, az élőképek ügyes rendezője, Gesztési Péter, továbbá az élőképek tizenkét szereplője. A sikerült mulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Adelmann Károlyné, Adelmann Józsefné, özv. Adleff Józsefné (Arad), Aradi Mártonné, Báthory Istvánné, Bérczy Lajosné, özv. Bleicziffer Józsefné, Csikós Mihályné (Kerek), Darnay Péterné, Eberlein Józsefné, özv. Eih Károlyné, Feletár Béláné (Vinga), Frányó Károlyné (Borosjenő), Gantner A. Károlyné, ifj. Gantner Károlyné, özv. Gerdanovics Györgyné, Gendrovits Istvánné, Gregor János-

né, Grill Károlyné (Világos), Hillier Jakabné, Hübnér Györgyné, Junkert Mátýásné (Arad), Kaszás Béláné, Mandl Antálné, Martits Adolfné, özv. Martits Ferencné, Mészáros Jánosné, özv. Pasztercsák Jánosné, Scherer Viktorné, Schulz Károlyné (Arad), Sümei Józsefné, Varjassy Jánosné, Wéger Béláné, ifj. Werner Adolné, özv. Wolf Anna, Zimmermann Adámné.

Leányok: Adelmann Olga, Adelmann Róza, Babits Ilonka (Elek), Báthory Mariska, Baum Nina (Arad), Barczy Etelka, Eich Katica, Kummer Lujza, Junkert Katica, Landár Vanda, Landár Klóni (Arad), Martits Lujzika, Martits Vilma, Mészáros Juliska, Pasztercsák Ilona, Scherer Paula, Szabó Aranka, Varjassy Aranka, Wolf nővérek, Zimmermann Jolán.

(=) A pankotai kereskedő ifjak sikerült táncmulatságot rendeztek pünkösdi hétfőjén Pankotán, a szegény gyermekeket felruházó alap javára. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Leányok: Boskovitz Janka, Bóhm Rezsín, Enyedi Rózsika (B. Gyula), Frankó Annuska, Fülöp Etelka, Horváth Berta és Margit, Kästenbaum Róza, Mayer Rózsika, Moravetz Malvin, Nagy Berta és Irénke, Nagy Mariska és Etelka, Pokorny Berta, Schlesinger Cecil (Kovaszino), Stern Irén és Wiener Katica.

Asszonyok: Abonyi Henrik dr.-né, Barna Lajosné, Beamter Odönné, özv. Frankóné, Fülöp Lajosné, Kästenbaum Illésné, Lengyel Sándorné, özv. Mayer Kálmánné, ifj. Menczer Adolfné, özv. Nagy Imréné, Pecho Istvánné, özv. Petrikovits Gézané, Sebők Istvánné, Schlesinger Arminné (Kovaszino), Schlesinger Károlyné, Schreyer I. Lászlóné, özv. Tóth Jakabné, Werner Miklós dr.-né, Wiener Péterné stb.

Egy hold föld: húsz forint.

(Egy aradi hirdetés rejtélye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 4.

Néhány nap előtt a lapokban hirdetés jelent meg, mely a következő nagyszerű ajánlattal lepte meg az olvasót:

Prima föld. Húsz forintért holdanként. Kedvező feltételek mellett. Bővebbet Czehe gyógyszerész, Budapest.

A hirdetést elolvasta többek között Thurzó Károly, a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének központi távirádsza is, és kíváncsi volt a „bővebbek“-re. Ez az érdeklődés méltánylandó is, mert húsz forintot megért volna az a föld, ha csupa homok is, nem pedig prima.

Posta fordultával megjött a válasz, mely nagy meglepetést keltett. Czehe gyógyszerész ur értesítette Thurzót, hogy készséggel rendelkezésre áll a földet illetőleg, de megjegyzi, hogy az Amerikában van. A levél különben így szól:

Tisztelt Uram!

Hozzám intézett megkereső soraira, a melyben a birtok felől kérdezősködik, legelőször is ki kell jelentenem, hogy az Amerikában, Illionis államban van, és csakis olyanoknak szól, akik ottan óhajtanak letelepedni és tűzhelyet alapítani. Miután pedig számosan vannak, akik elhagyva Magyarországot, a bizonytalanságba mennek, nem tudva magukon segíteni, egyedül állanak a messze idegenben.

Elhatároztam jóakarattal, ezen segitendő kiadni leírásomat. Együttal ott élő és nagy telepitvénnyel bíró egy barátomat, eszmémnek volt óhajom megnyerni, arra kértem, hogy segítsen azon honfiakon, kik ottan óhajtanak letelepedni, járjon el ügyükbe, hogy ne legyenek kitéve veszélynek, ne legyenek pénzüktől kifosztva, hogy nélkülözéssel küzdve elzüljenek.

Ezen céloom el is lett érve azáltal, hogy a cumberlandi fensikon fekvő birtokot, amit a leírásból ismer, egy nagy vasutársaság vette meg, azt parcelláztatta és ezen említett földek eladásával barátomat bizta meg.

Segítő kéz azoknak, kik kíváncsiak, ut, hogy tömörülve, együttélve, magyar megyét alkotva, szokásaikat megtartva, hazájoknak meg-

maradhassanak. Leírásom tehát csak utmutatás. Ha tehát ön is azok közé tartozik és távozni készül, ne mulassa el ajánló levelet küldeni, melynek alapján kötelezettség nélkül veheti meg a kérdéses birtokot.

Ezek után maradtam hazafias üdvözléssel
Czehe, gyógyszerész.

Mellékeltem még a gyógyszerész ur egy hosszú prospektust is, mely, miképpen a levél, fűt-fát és azontul sok mindent ígér, s hozzá csupán jóakarattal. Hogy ez az Amerikába való csábításnak naiv, de annál kirivóbb módja, az világos. Az aradi távirás nem ült fel neki, de akadhatnak olyan jámborok, akik hisznek a díjmentes jóakarattal s elmennek az amerikai nyomoruságba. A hatóságok jól teszik, ha leavatkoznak a gyógyszerész ur üzérkedésébe.

HIREK.

Miniszterek Petrozsényban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 4.

A hunyadmegyei szénbányák élénk központja, Petrozsény magas vendégeket vár ez évi szeptember hó közepére, a kik minden valószínűség szerint le is fognak jönni.

A mint megirtuk, Petrozsényban szeptember hó közepén iparkiallitást rendeznek, bányászati kongresszussal egybekötve. — A kiállítás ügyét, a melynek érdekében helyi bizottság is alakult, a Salgó-Tarjáni Köszénbánya részvénytársaság, a petrozsény-vidéki szénbányák tulajdonosa, szintén támogatja.

A kiállítás céljaira a kereskedelmi minisztertől 10,000 a pénzügyminisztertől ugyancsak 10,000 korona szubvenciót kértek a kiállítás céljaira, s egyben megívták úgy Láng Lajost, mint Lukács Lászlót a kiállítás megnyitására. A miniszterek még nem nyilatkoztak, de valószínű, hogy legalább egyikük eleget tesz a meghívásnak.

A kereskedelmi miniszter, mielőtt a szubvencióra nézve határozna, bekérte a rendezőbizottságtól az iparkiallitás részletes terveit.

A kiállítás megnyitásán részt fog venni Chorin Ferenc dr. főrendiházi tag, a Salgó-Tarjáni Köszénbánya részvénytársulat elnöke is a vállalat több vezető emberével; képviseltetni fogja magát az aradi kereskedelmi és iparkamara, a melynek kerületébe esik a kiállításra készülő város.

— Vilmos császár Magyarországon. Bécsből jelentik, hogy Vilmos német császár az ősz elején ellátogat a bécsi udvarhoz, aztán Magyarországra jön. Valószínű, hogy a német császár látogatása szeptember első felében lesz, ha ugyan Ferenc József király utiterveit addig fontos állami teendők miatt nem kell megváltoztatni. Vilmos császár látogatásának terve februárban merült fel, amikor Frigyes főherceg és neje Potsdamban voltak unokájuk keresztelőjén és meghívták a császárt Bélyére. Vilmos császár elfogadta a meghívást és már akkor elhatározta, hogy mivel hat év óta nem volt az osztrák fővárosban, utközben Béset is érinteni fogja és meglátogatja Ferenc József királyt.

— A minorita templom-berendezése. A plébánia-hivatal, a múlt havi női választmányi gyűlés határozatából kifolyólag felszólítja a hölgybizottság azon tagjait, kiknél a templom berendezésére gyűjtőlevelek vannak, hogy az iverken eddig begyűlt adományokat e hó 5-én, 6-án és 7-én, pénteken, szombaton és vasárnap délelőtt 11—12 óra között a plébánia hivatalban átadni kegyeskedjenek. A beadandó összeg az eddig begyűlt pénzekkel hirlapilag lesznek nyugtázva. Megemlítjük itt, hogy a

plébánia-hivatal már végleges helyiségébe költözött s a bejárat hozzá az Andrássy-téri kapun át található.

— **A magyar-óvári gazdaszok Aradon.** A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia harmadik hallgatója H. Vörös Sándor kir. tanácsos, akadémiai igazgató, Heusch Árpád, Cselkó István és Mezey Gyula tanárok vezetése alatt tanulmányi körútjában ma este 7 óra 11 perckor Aradra érkezett. A vendégek megérkezésük után a Vas vendéglőben szálltak meg. Az aradi tartózkodás programja a következő: Pénteken reggel indulás az A. Cs. E. V. mótorkocsijával a *csálai szőlőtelepre*, innen visszatérés délben. Délután a Neuman-féle gyártelep megtekintése, ezután pedig az ifjuság nevében Hencz Ferenc Kazinczy-köri elnök koszorút helyez a vértanuk szobrára. Majd a város nevezetességeit szemlélik meg. A kiránduló társaság szombaton reggel utazik tovább *Mezőhegyesre*, hol a ménes-birtokot tekintik meg. — **A gazdaszok Aradon** Farkas Ferenc, a csálai és barackai állami szőlőtelep hivatalnokai ka-lauzolta.

— **Fenyvessy Ferenc temetése.** Budapestről jelenti tudósítónk: Az elhunyt főispán ravatalát a kerepesi-temető halottas házában a dél-előtti folyamán rendkívül sokan keresték fel barátai, ismerősei és tisztelői közül. A halott arcán egyáltalán nem látszott meg a rettenetes szenvedéseknek még nyoma sem. Közvetlenül a koporsóra édes anyjának gyönyörű fehér szegfűkből font koszoruját helyezték el, melynek széles selyemszalagjain ez a felírás volt olvasható: „Kesergő édes anyja szeretett fiának.” A ravatalos terem tele volt szebbnél-szebb virágkoszorúkkal és csokrokkal, melyekről drága, színes selyem szallagok csüngöttek aranybetűs felírásokkal s a termet nehéz illattal árasztották be. A temetés délután 4 órakor ment végbe s azon a politikai és társadalmi előkelőségek nagy számban vettek részt.

— **Fordulat az időben.** A pár nap óta beállott rekkenő hőséget ma az esti órákban zuhogó eső váltotta fel. Az eső egész éjjel ugyszólván megállás nélkül szakadt s valószínű, hogy holnap is lesz még belőle bőven részünk.

— **A belgrádi merénylet.** Belgrádból táviratozzák: A királyné megbetegedéséről szóló *rosszindulatu koholmány*. Az sem felel meg a valóságnak, hogy egy francia udvari szakács, a ki egyáltalán nem is létezik, agyonlőtte volna magát. Annyi igaz a dologban, hogy körülbelül egy hét előtt egy az udvar szolgálatában álló szakácsinas, névszerint *Vesseli Sándor*, szerencsétlen szerelmében öngyilkosságot követett el.

— **A város tiszteletdíja az atléta versenyen.** Az *Aradi atlétikai klub* ma kérvényt adott be a város közönségéhez s ebben arra kéri a közgyűlést, hogy a vasárnap tartandó országos atléta-versenyére tüzzön ki tiszteletdíjat, miután illő, hogy az Aradon tartandó első országos versenyen a város versenydíja is szerepeljen. A kérelmet a tanács a szerdai közgyűlés elé terjeszti.

— **Házasság.** Junius hó 7-én esküszik örök hűséget a makói izr. templomban *Kardos Izsó dr. Neumann Szidike* kisasszonynak, *Neumann József*, Makói Hírlap kiadótulajdonosa leányának.

— **A szlapon mezőgazdák Mezőhegyesen.** A szlapon mezőgazdasági egyesület ötvennégy tagja *Manacevics* egyleti alelnök vezetésével tegnap délután öt órakor Mezőhegyesre érkezett. A vasúti állomáson a gazdasági tisztikar élén *Jankovich* felügyelő fogadta a vendégeket, akik a nap folyamán Erzsébet királyné szobrát is megtekintették. A szlapon gazdák junius 6-ig maradnak Mezőhegyesen. Ugyancsak Mezőhegyesre várják a drezdai állatorvosi főiskola végzett növendékeinek tanulmánycsoportját.

— **Uj adótiszt.** A pénzügyminiszter *Gerő Miksa* pankotai adóhivatali gyakornokot az aradi adóhivatalhoz adótisztévé nevezte ki.

— **Egy herceg a tüdőbajosokért.** Lisszabonból táviratozzák, hogy *Hohenlohe* Ferenc Károly herceg a portugál kormányhoz kérvényt adott be, melyben Madeirán felállítandó tüdőbetegek szanatóriumára kér engedélyt. Mint ellenértéket, a tiszta jövedelem egy harmadát ajánlja fel a herceg az állam, vagy valamely jótékony cél javára, azonkívül 400,000 márkát hajlandó lététbe helyezni. Kötelezi magát továbbá, hogy 40 millió tőkével társaságot fog alapítani és két év alatt két óriási szanatóriumot, egyet vagyons és egyet szegény betegek részére fog felépíteni.

— **Athelyezett ezredek.** Katonai körökben híre jár, hogy a csász. és kir. 37-ik és 101-ik gyalogezredekét kölcsönösen áthelyezik. A 37-ik ezred Csabára megy, a 101-ik pedig Nagyváradra. Az áthelyezés állítólag három év múlva fog megtörténni.

— **Ujabb „kosaras bácsi.”** Tegnapelőtt éjfélután a Batthyányi- és Weitzer János-utcák sarkán levő ház kapuja alatt egy keservesen sírdogáló nyolc-tíz éves kis lányt találtak. Egy kávéházi pincér felvitte a rendőrséghez a kis lányt s ez ott elmondta, hogy P. V.-nak hívják, szakácsné gyermeke s a nagynénjénél lakik. Kedden délután egy öreg asszony értéktelen ajándékokkal elcsalta a Batthyányi-utcai ház kapuja alá s megmondta neki, hogy várjon ott, majd nemsokára jönni fog egy bácsi, attól még szebb ajándékokat fog kapni. A kis leány várt s nemsokára csakugyan megjött a bácsi s ez a vézna növésű, korához képest is gyenge leánykát ott a kapu alatt áldozatul ejtette, azután otthagya. A rendőrség jegyzőkönyvet vett föl s a kis lányt még az éjjel folyamán hazavitte az anyjához. Tegnap a szülők a városi orvosi hivatalban megvizsgáltatták a kis leánykát s ez a főorvos előtt bevallotta, hogy már többször kapott ajándékot, de senkinek nem mert arról szólni: A rendőrség nyomozza a kosaras „bácsit”, akire a kis leány leírása alapján már van gyanu.

— **A konzul-növendékek kirándulása.** *Temesvárról* táviratozzák: *Goluchowski* gróf külügyminiszter a város és az iparkamara táviratára a konzuli akadémia növendékei látogatása alkalmából sürgönyileg köszönetet mondott, a melyben biztosítja a várost, hogy annak haladását mindenkor a legélénkebb érdeklődéssel kíséri. Örül, hogy a jövő év konzulok egy részének alkalma volt a város vezérférfiaival és viszonyaival megismerkedhetni.

— **Nagy felhőszakadás.** *Eszék-ről* táviratozzák: A szerémszegei India községben erős jégeső és felhőszakadás volt. A zápor négy órán át tartott. Nagy szántóföldterületek állnak víz alatt. A vetés teljesen tönkre van téve. Magában Indián husz ház részben bedőlt, részben annyira megsérült, hogy számos lakót ki kellett költöztetni. Nagy vizárok következtek: az India-tó kiáradt és a benne volt halak a szántóföldekre kerültek. A felhőszakadás közben a víz egy méterrel magasabbra emelkedett a rendes vízállásnál.

— **Sikkasztó inas.** Bánhegyes községben *Táskai* István inasgyerek gazdájától, *Vajda* Lajostól 1050 korona pénzt elsikkasztott s azzal Bánhegyesről megszökött. A csendőrök az aradi rendőrséghez is küldtek körözést abban a feltevésben, hogy a sikkasztó inas Arad felé vette útját.

— **Tüntető kereskedő-segédék.** *Szabadkáról* táviratozzák: A norinbergi rőfös kereskedők minap elhatározták, hogy üzletüket a déli órákban, két óráig zárva tartják. Több kereskedő a megállapodás ellenére nyitva tartotta az üzletet s azért néhány kereskedőcsésélék néppel a nyitott üzletek elé vonult, melyeknek ablakait bevették. A rendőrség kardlappal verte

szét a tüntetőket. Egy kereskedő a fején megsérült.

— **Rendőrbiztosból kivándorlási hyéna.** Hoszszu időközön át volt a nagyvárad rendőrségnek ügyes használható biztosa *Neumann* Gábor. Különösen a bűnügyi nyomozások terén tűnt ki leleményességével, ügyes raffinériájával. Réme volt a rendőri alakoknak. Holmi összekülönbözések után *Neumann* Gábor megvált a nagyvárad szolgálatából, Debrecenbe ment, hol detektív, polgári biztos lett. A használható ember hivatását titkos üzelmekre használta föl kisebb manipulációkat üzött, így különösen kivándorlásra való csábításokkal és közvetítéssel foglalkozott. Most aztán utolérte a nemezis. A budapesti IV. kerületi rendőrkapitányság a napokban több kivándorlási hyénát büntetett meg, közöttük *Neumann* Gábort 10 napi fogházra és 400 korona pénzbírságra ítélte kivándorlásra való csábítás miatt.

— **Az eladott sorsjegy.** *Steiner* Kálmán nagy-szalontai kereskedő a múlt évben Budapesten való jártában egy sorsjegyet adott el. A sorsjegyet megvette tőle sógora, *Halász* Gyula ügynök. *Steiner*, aki nem szívesen vált meg az értékpapirtól, az eladásnál félig tréfásan, félig komolyan így szólt a sógorához:

— Te, ha nyer a sorsjegy, akkor a nyereséget felére igényt tartok!

— Jó, jó, — mondta a sógor — majd meglátjuk.

A sors úgy akarta, hogy a május 15-én tartott hazánál az eladott sorsjegyet kihúzták. Tíz-ezer koronát nyert a sorsjegy. *Steiner* megtudta ezt és azonnal jelentkezett a nyereség felére. Aggódó szívvel és balsejtelemmel ment a sógorához, mert kétsége támadt, vajjon van-e joga az eladott sorsjegy után kérni a fele nyereséget.

Sejtelve beigazolódt, mert sógora nem is akart hallani arról, hogy a pénz felét oda adja.

— Kétszáz forintot adok neked, — szölt *Steiner*hez — ezt is csak azért, mert sógorom vagy.

Steiner nem volt evvel az összeggel megelégedve és mivel erőnek erejével azt akarta, hogy sógora adja át neki a kívánt összeget, kidobták. *Steiner* most a bíróságnál keresi igazát.

— **Megszökött sikkasztó.** *Bottl* József temesvári illetőségű kereskedőcsésélék, aki utóbb Aradon volt alkalmazásban, főnökétől 400 korona elsikkasztása után megszökött. A rendőrség elrendelte a sikkasztónak országsszerzte való köröztesését.

— **Izgalmas leányszöktetés.** Nem minden-napi eset történt hétfőn a jarkováci vásáron, ahol özvegy *Szekulics* Gávróné *Milica* nevű leányát erőszakkal vették ki a legények az anyja kezéből, hogy elrabolják. Az eset részletei a következők: *Szekulics*né hétfőn délután a leányával a vásárba ment, ahol apró-cseprő bevásárlásokat akart végezni. Mialatt a sátorok között bolyongott, észrevette, hogy öt és leányát két idegen legény állandóan szemmel kíséri. *Szekulics*nének nem tűnt fel a dolog, mert a hányszor nyilvános helyen megjelent a leányával, a férfiak mindig megbámulták. Amint a sűrűbb néptömeg közé értek, *Szekulics*né megfogta a leánya karját és úgy haladtak tovább. Egyszerre csak *Szekulics*né egy erős rántást érzett a karján s abban a pillanatban a két ismeretlen legény kiszakította a leányt az anyja karjai közül s el akarták vonszolni a sátorok végéhez, ahol a kocsi állt. A merényletre az anya is, meg a leánya is elkezdtek sikoltozni, de a két legény ezzel mitsem törődve, tovább hurcolta a leányt. A nagy sikoltozásra az összefutott vásári nép közül egy *Gruity* Péro nevű legény elébük ugrott a merénylő legényeknek és ki akarta szabadítani a leányt, de a két legény kést rántott s azzal *Gruity*ot mellbe szúrták. A vér látára összefutottak az emberek, a kik eddig nevetve nézték, miként vonszolja a két legény a leányt. Utjukat állották a szöktetőknél, akik most is hasonló módon, mint előbb, akar-

tak utat törni maguknak. Ámde most már nem sikerült, mert az emberek letéperték a két legényt, miközben mind a kettőt alaposan összeszurkálták. A dulakodás közben az elrabolt leány is kapott egy szurást a karján, minek következtében elájult s ebben az állapotban szabadították ki a merénylő legények karjai közül. *Topics* Pájó és *Vrsics* Gyuró bresztováci lakosoknak, a két merénylőnek sérülése azonban oly súlyos, hogy egyáltalán nem lehet őket szállítani s mind a kettőt ott ápolják Jarokvácon, ahol a halállal küzködnek.

— **A szobaur merénylete.** Veszedelemes szobaur volt *Knorr* Jánosné 45 éves budapesti mosónőnek a molnár utca 19. szám alatt. *Sütő* Ferenc 22 éves urasági inas a szobaur, aki folyton szerelmi ajánlataival üldözte a már nem fiatal, de még elég csinos szobaasszonyát. Természetesen nagyon elkeserítette a legényt, hogy az asszony visszautasítja udvarlását. Tegnap éjszaka, amikor *Knorr* né aludt, a szerelmes legény bicskájával összeszurkálta az asszonyt, akit a mentők a Rókus-kórházba szállítottak, *Sütőt* pedig a rendőrség letartóztatta.

— **Váratlan esemény** gyanánt tekinthető, hogy ugyszólván minden bevezetés nélkül, egyszerűen benn találjuk magunkat a rekkenő hőség közepében. Élből az alkalomból szívesen adjuk közre, hogy a nyaraláshoz és utazáshoz szükséges utazási eszközök minden kivételben és rendkívüli választékban kaphatók *Porter* Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren. (A cég szoliditása kellő biztosítékot nyújt mindenkinek arra nézve, hogy bevásárlásait a legjutányosabban teljesítheti.) Vidéki rendelések is gyorsan eszközöltetnek; városi és megyei telefon szám 324.

— **Minden nőnek** tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű tisztálanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ára 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. *Poudre* 1.20 és 2 kor. Kapható *Balassa* Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon *Vojtek* és *Weisz* uraknál, *Krausz* Elemér és társai drogueria üzletében, *Földes* Kelemen gyógyszerárában, *Tábor* Gyula gyógyszerárában Pécskaút 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle ugorkatejet kérni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Kéz és lábizzadás** ellen kitűnő a *Kossuth* gyógyszerész izzadás elleni kenőcsé, 1 tégely ára 1 korona. Kapható *Kossuth* Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-tér 15. (Dengli ház), *Vojtek* és *Weisz*, *Krausz* Elemér és társai urak drogueriajában.

— **x— Orvendetes dolog**, hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tőgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya-zappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrűek is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant háltérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: *Szabó Béla* gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Raktár *Vojtek* és *Weisz* drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

TANÜGY.

Tanév végén.

— Évzáró vizsgák az iskolákban. —

Arad, június 4.

Aradváros iskolaszéke most adta ki írásban az összes községi iskoláinak vizsga-sorrendjét.

A polgári fiúiskolában e hó 15-én kezdődnek az évzáró vizsgálatok s 17-én fejeződnek be, az évzáró ünnep pedig 19-én délelőtt 9 órakor lesz.

A polgári leányiskolában 19-e és 23-a között lesznek a vizsgák.

A *Weitzer* János-utcai iskolák közül az elemi leányiskolában 22. 23. és 24-én, az elemi a) fiúiskolában 23. és 24-én, a b.) osztályokban 22. 23. és 24-én. A *Kossuth*-utcai iskolában 20. 22. és 23-án, a *Hasszinger*-utcai leányiskolában 22. 23. és 24-én, a *Szent Péter-téri* elemi iskolában ugyanezen napokon, az *Erzsébet* külvárosi iskolában, az *Ujtelepi* leány és az *Ujtelepi* fiúiskolában 22. és 23-án, a *Séga* külvárosban 25-én, a *tanyai* vegyes iskolában 10-én s végül a *gáji* iskolában 16. 17. 18-án.

Az iskolaszék által jóváhagyott tantervben előírt évi írási munkálatok, a leány növendékek kézmunkái, valamint a rajzok is megtekinthetők véget az egyes osztályokban a vizsgák napjain; továbbá a polgári fiúiskola rajzai a rajzteremben, a *Weitzer* János-utcai és a *Hasszinger*-utcai elemi és a polgári leányiskolában, nemkülönben a női ipariskolában készített kézmunkák ugyanott június hó 15-étől 24-ig lesznek közszemlére kitéve.

A tanévet bezáró Te Deum isteni tisztelet a polgári fiúiskolai tanulók részére június 19-én délelőtt 8 órakor, az összes községi elemi fiúiskolai növendékek részére június hó 26-án d. e. 8 órakor, az összes községi leányiskolai növendékek részére 27-én 8 órakor és a polgári leányiskolai tanulók részére pedig 27-én 9 órakor fog a minoriták imaházában megtartani, ezt követi az érdemsorozat felolvasása és kiosztása.

Az összes községi iskolákba járó év. reform. vallású fiú és leány növendékek június hó 26-án reggel 8 órakor mennek az iskolai évet berekesztő istentiszteletre.

A *magánvizsgák* a polgári fiú iskolában június hó 20-án, a polgári leány-, valamint az összes elemi iskolákban pedig 25. 26. és 27-ik napján tartatnak meg.

A jövő tanév kezdésére vonatkozólag az iskolaszék a következőket közli:

A jövő iskolai évre a tanulókat szeptember hó 1. 2. és 3-ik napjain veszik fel, ugyanazon napok délutánjain tartják meg a felvételi és javító vizsgálatokat is.

A veni sankte istentiszteletet a polgári fiúiskolai tanulók részére szeptember hó 4-én délelőtt 8 órakor, a polgári leányiskolai tanulók részére ugyanaz nap délelőtt 9 órakor, az összes elemi fiúiskolák növendékei részére 5-én 8 órakor, az összes elemi leányiskolák növendékei részére pedig 5-én 9 órakor tartják meg és jelzett napokon a rendes iskolai előadások meg is kezdődnek. Az év. reform. vallású összes növendékek pedig a saját templomukban tartandó istentiszteleten szeptember hó 5-én d. e. 8 órakor szintén részt vesznek.

A sipisták öregapja.

(Kifosztott temesmegyei földbirtokos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 4.

Egy ismert temesmegyei földbirtokos segítségével a fővárosi rendőrség megint egész sereg házard- és hamiskártyás nyomára jutott. Az illető földbirtokos ugyanis Budapesten följelentést tett, hogy az egyik újvásártéri kávéházban egy magas, szőke uri emberrel kártyáztott, a ki néhány perc alatt *huszezer koronáját* nyerte el. Ő a játék végén észrevette, hogy a szőke ur társai, akik az asztal körül ültek, jelekkel, különféle taglejtésekkel adják tudtára, hogy milyen kártyával játszik. E miatt vesztette el *huszezer koronáját*. A rendőrségen már többen is tettek panaszt ezek ellen az ismeretlen hamiskártyások ellen. Összegyűjtve a bünjeleket, *Krecsányi* Kálmán detektív-főnök szigorú vizsgálatot indított, a melynek során szenzációs felfedezéseket tettek.

Kiderült ugyanis, hogy Budapesten már évek óta működik egy *ötventagu hamiskártyás-társaság*. A banda emberei kétes hírű kávéházakban fosztogatnak. Van olyan rosszhírű kártyahelyiség is, a hol a tulajdonos óránként négy korona kártyapénzt követel azon esetben, ha van, a kit ki lehet fosztani.

A hamis kártyázók társaságának a címe: *Schneider-bank*. Kidolgozott alapszabályai vannak, a melyeket minden tag felelősség terhe mellett megtartani köteles. A tagoknak gyakorlatilag kell igazolni azt, hogy ha a közös bankban nincs elegendő pénz, akkor rövidesen, hogy a játék esetleg fennakadást ne szenvedjen, a föld alól is pénzt tudnak szerezni, akár lopás útján is. Mikor már a pénznek ilyen fajta szerzésébe jól begyakorolták magukat, akkor kitanítják őket az öregebbek a tolvaj-nyelvre és a kártyázásnál használt különféle jelekre, melyekkel társaiknak az ellenfél kártyáit elárulják. Hosszu próba után lesznek bankárok.

A *Schneider-bank* ügyvezető igazgatója: *Orlich* Henrik, a ki különben a hamiskártyások atyamestere. *Orlich*nek már egész sereg tanítványa van, a kik egyes-egyedül az ő kártyázási módját üzik a külvárosi lebujokban. Körülbelül tizenöt-ször volt már hamis kártyajáték üzése miatt elítélve. A *Schneider-bank* tagjai a „Sipisták öregapjának” nevezik őt. Nincs olyan nagy európai város, ahol meg ne fordult volna. Különösen a *vidéki embereket* tudja könnyen a háiójába keríteni. Több európai nyelven beszél. Bankár társai a következő jórészt rovott multu egyének: *Hönigsberg* József, *Jagada* Lajos, *Vinter* Schlifer, *Schéfer* Ignác, *Holländer* Mór és *Engländer* S. Ezek közül *Jagada* Lajos képviseli a „nagy tőké”-t. Sokszor nagy rangu, nagyállású embereknek adják ki magukat és különféle jótékonyági egyletek részére segítséget gyűjtenek előkelő családoknál.

A hírhedtebb hamiskártyások a következők: *Sipeki* József, *Kolbesz* József, *Weizner* Károly, *Bodnár* Gusztáv és *Handler* József, a kiket a rendőrségen nemcsak mint hamiskártyásokat ismernek már jó régen. *Bodnár* Gusztáv és *Händler* József a hamiskártyások igazi specialistái. Rendes szokásuk, hogy elegáns névjegyeket nyomtatnak különféle külföldön lakó grófok, bárók, előkelő emberek nevére, azonkívül ajánló-leveleket is visznek magukkal. A vidékről felránduló közönség, amely ezeknek a fosztogatóknak annyiszor esett áldozatul, végre okulhatna már ezen a példán.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Bélyegnyaló postaszolga.** *Kovács* Bálint 20 éves hódosi lakos a *borossebesi* postahivatalnál volt hosszabb ideig mint postaszolga alkalmazva. Egy időben feltűnt a postamesternek, hogy igen sűrűn jönnek a panaszok meg nem érkezett levelek miatt. Gyanuperral élt és megfigyelés alá vette *Kovács* Bálintot. Ennek során megtudta, hogy a postaszolga a feladott levelekről, még mielőtt azokra rákerült volna a bélyegző, leszedte a bélyeget, a leveleket pedig visszatartotta magának. Eszrevették azonkívül, hogy temérdek levél megsértve, félig felbontva érkezett a címzettekhez. A kutatások alkalmával négy levelet és hat levelezőlapot találtak *Kovács*nál. Az aradi törvényszék ma hat hónapi és egy napi fogházra ítélte a hűtlen postaszolgát.

§ Rágalmazó péksegéd. Az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsa ma hivatalból üldözendő rágalmazás miatt felelősségre vonta *Boszilko* József 56 éves aradi péksegédét. A péksegéd 1901-ben levelet irt *Schäffer* Vilmos vingar

főjegyzőnek, melyben a főjegyzőt rablónak nevezi, amiért őt nagyanyai örökségéből kifosztotta, és azonfelül díjmentesen adományozta neki a „Rózsa Sándor“ nevet. A megrágalmazott főjegyző feljelentéssel élt s az aradi törvényszék ma Boszilko egy hónapi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A kérdéses örökség, melyet Boszilko keresett, 1155 forint és ebből Boszilko a maga előadása szerint mindössze 17 forintot kapott volna.

§ Egy hirhadt szélhámós. Körülményesen megírta annak idején *Straszov* (Szendrei) Ignác viselt dolgait, ki a szombathelyi és nyitrai püspököket alaposan becsapta s töméntelen szélhámosságot követett el. Szendreit Szombathelyen letartóztatták s ma ültek törvényt felte. A törvényszék a hirhadt csalót két évi és kilenc havi fegyházra ítélte.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. G. Arad. Sajnáljuk, de nem tehetjük közzé, mert annak idején már ismertette volt a fővárosi lapokban.

V. Battonya. Minden nagyobb társulatnak van Aradon főügynöksége.

NAPIREND.

Június 5. Péntek. Róm. kath. naptár: Bonifác. — Protestáns naptár: Bonifác. — Görög-keleti naptár (június 23.): Mihály püspök. — A nap két 3 óra 49 perckor, nyugszik 7 óra 35 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szórdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Szeles, hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizesésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizesésképtelenségekről tesz jelentést: Pollák Mór, Orosháza. — Scheimann Mór férfiniszabó, Liptó-Rózsahely. — Bureckó Miklós, Kolozsvár. — Katz Sámuel, Nagy-Károly. — Pressburger Sándor, Bács-Topolya. — Grünfeld Adolf, Miskolc. — Schönfeld K. és társa, Budapest. — Friedmann Ignác, Debrecen. Pollák F. Temesvár. — Wlaat Mihály, Brassó.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 4. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 112—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 120—2 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 120—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—1 fillérig.

Szerbiai: Nehezt páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 118—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 116—8 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 112—4 fillérig.

Sertésleltétel. Június 1. napján volt készlet 46,629 darab, június 2. napján főlhajtatott 564 darab, június 3. napján elszállított 799 darab, június 4. napján maradt készlet 46,394 darab. Ualet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, június 4.

Magyar aranyáradék 4%	121.—
Magyar koronaráradék 4%	99.45
Magyar arany 4 1/2 %	91.—
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyereségsorsjegy kölcsön	200.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	155.—
Osztrák papírjáradék	100.10
Osztrák járadék ezüst	100.10
Osztrák járadék arany	120.75
Koronajáradék	100.75
1360-iki államsorsjegyek	153.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1640.—
Magyar hitelbankrészvény	732.—
Osztrák hitelbankrészvény	666.25
Osztrák-magyar államvasút	631.50
10 frankos arany (Napoleonador)	19.07
Német birodalmi márká	117.17
London	239.70
Páris	94.22
20 márkás arany	23.43

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 4

Déli-tőzsde. Buzakinálai mérsékelt, a vételkudv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 30,000 métermázsra került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás esős.

Északi-tőzsde. Berlin 1/4, Páris 5-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza októberre	7.53—7.54
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab októberre	5.44—5.45
Tengeri júliusra	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	6.35—6.37
Tengeri 1904 májusra	5.29—5.30
Repce augusztusra	12.30—12.40

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.52—7.53
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab októberre	5.42—5.44
Tengeri júliusra	6.28—6.30
Tengeri augusztusra	6.34—6.35
Tengeri 1904. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	666.50
Magyar hitelrészvény	732.—
Leszámlolóbank részvény	452.—
Rina-Murányi vasmű részvény	469.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	682.—
Közuti vasút	612.50
Városi villamos vasút részvény	315.50

Szeszűzlet.

— Június 4. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 114 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmássávként

CSARNOK.

Lefelé a lejtőn.

Irta: Salgó Sándor. [3]

(Folytatás.)

III.

Egy daliás huszár főhadnagyról csodás legendákat regéltek Tapolcán. Váradról helyezték ide, ebbe az eldugott, unalmas fészekbe. Azt beszéltek, hogy az ezredesné szép volt és fiatal a vére tüzes, azért kellett Vas Ferkót áthelyezni. Igaz volt-e ez a mese vagy nem, arra nem mert volna senkisé megesküdni, de beszéltek és így Vas Ferkó értéke már az első héten igen nagy volt az asszonyok szemében. A főhadnagy különben nem volt valami riika szellem és azt is beszéltek, hogy a Szécsi leány után bolondul, mert a „nemes érc“ tiszta csengését vélte hallani a Katinka kellemes hangjában.

A férfiak gyűlölték a szép főhadnagyot és legjobb szerették volna, ha sohasem kerül ő Tapolcára. Maguk nem mertek beiekötni. Félték az eshetőségtől. Vaály Dánest szemelték ki erre. És egy multság alkalmával a cigányképű Balassa Géza ügyesen rá is terelte a beszélgetést a daliás Vas Ferkóra. Vaály nem igen tördött vele, alig figyelt oda. Ekkor a veres Baracsy Tóni ezt találta mondani:

— Mit gondolsz Dánés, hogy festene melletted egy kis menyecske?

— Ostobaság! En szeretem a nőket, ha kell a legnagyobb ostobaságot is elkövetem egy kis pesztráért, de feleségül nem kell nekem közülük egysen, ha mindjárt a milliói Vénusz éledne is meg értem. Nem házasodom!

— Igen ám, mert nem kellesz senkinek.

— Kimondta ezt — kérdezte lángoló tekintettel Vaály.

Az asztalvégén egy cigány képű öles fiu ugrott fel, Balassa Géza, látta, hogy Vaály már mámoros és így büszkén vert öklével hatalmas mellére:

— Éu!

— Nincs igazad Balassa Géza. — Fogadjunk!

— All.

— Száz üveg Pommerybe!

— Helyes.

— Most mond el, ki legyen a feleségem és mikor?

— Mához három hónapra Szécsi Katinka.

— Jó, de arról, ami itt most történt, sohasse essék szó. Megértettétek? Ezzel kezefogott Balassa Gézával.

Es ezu án csak a különös fogadásról beszélgettek. Nem tartott sokáig, mert Vaály Dénes hamarosan az asztal alá itta az urakat.

Szécsi Katinka szép volt és szegény. Az öregapját még gelsei nábobnak hívták, de neki már csak az ősi nevet hagyta örökül az apja, meg egy mélyen érző becsületos, hiszékeny, nagy szívet. Szerette Vas Ferkót, bár tudta, hogy ő is szegény és mégis, mikor Vaály Dénes beállított hozzá és elmondta, hogy Vas Ferkó sohasem lehet az ő férje, ha csak le nem mond tisztí rangjáról, ezt felelte:

— En várni fogok reá.

— Hát annyira szereti őt?

— Igen.

— En elvárok a felelettel Katinka, ne utasítson ily gyorsan vissza. Vas Ferkó azt hiszi, hogy maga gazdag. Igaz, én nem vagyok szerelmes, szép sem vagyok, hanem ugy fog mellettem élni, mint egy királynő. Megbecsülöm a lelkem szerént.

Vaály hosszan rajta feledte tekintetét a leányon és a hogy elnézte őt, ugy érezte mint-ha hevesebben verne a szíve. A hatalmas, nagy nyers ember egyszerre csak elpirult, az örök-ké erőszakoskodó, durva Vaály Dénes megdöb-bent, mert nem tartotta férfiuhoz illenők azt, amit tesz. Valami zsbongás-féle támadt a lelkében, ugy érezte, hogy ő nemcsak fogadásból, de ugy a szíve, a lelke szerint is feleségül men-né kéri a leányt. Restelte a csuf játékot s ha most már el is jönne hozzá a leány, nem hin-né el senki, hogy szereti.

Szécsi Katinka egyre csak azt felelte:

— Nem Dénes, nem lehetek a maga felesége.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	6.34
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel	8.—	Battonya felől reggel	6.02
Battonya felé d. u.	12.26	Battonya felől d. u.	12.04
Battonya felé este	7.11	Battonya felől d. u.	4.05

NYILTÉR.*

Borbás Lajos,

szobafestő és mázólo,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázólo munkák elkészítésére, u. m.: ereszt és lényezést a legegyszerűbbtől a legdiésesebb kivitelig jutanyos árak mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérlok bizto-sítottanak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1084

Egy teljesen beültetett

és termő 3 kat. hold szőlő eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1224

Egy ügyes detailista,

ki a magyar, német és a román nyelvet beszéli, helyben faüzletben azonnal felvételik. — Singer Gyula, fakereskedő. 1274

Figus Testvérek

épület és műlakatosok

Arad, Borona-utca 5. sz.

Elvállalunk minden az épület és műlakatos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület munkáknál szükségelendő

vasalásokat, takaréktűzhelyeket, sűrűcsokat és kovácsolt vasból kerítéseket a legjutányosabb árak mellett. 601

Javításokat jutányosan készítünk.

308—1903. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Aulich-, Hasszinger-, Sárossy-utcában szükséges kövezési és a külvárosi utak kavicsolási munkáinak elvállalása iránt folyó évi június hó 8-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Aulich-utca 1050 korona. 2. Hasszinger-utca 1876 kor. 30 fillér. 3. Sárossy-utca 993 kor. 4. Külvárosi utak 2828 kor. 80 fill.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az ajánlatok az egyes munkákra külön-külön teendők meg. A jelen hirdetményben foglalt kikötményektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi június hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. aljegyző.

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer mérés és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Aréna.)

Kiszárolag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Hirdetések

Aradi Közlöny Naptára

1904. évfolyamára

már elfogadtatnak.

Az Aradi Közlöny előfizetői ingyen kapják és más uton meg nem szerezhető.

Hirdetési díj: egy egész oldal 40 kor., egy fél oldal 30 kor., egy negyed oldal 20 kor.

Váradi János

úr, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kútya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 699

Wolster Izsó

úri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilyen úri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárptos és diszitő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőknek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözőkdeések alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárptozott butorok és billiard-asztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárptos és diszitő

Thököly-tér 8/a. szám (Prolich-ház.)

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételék folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

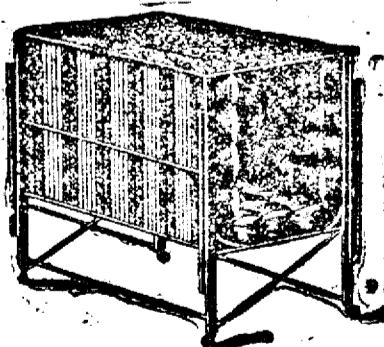
Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS

vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára

ARAD,

Templom- és Kölcsey-utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katona-, tűzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok,

kávéház és vendéglők részére. 273

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladára. —

Kitűnő vasmunka! Pontos szállítás! Finom fényezés!

Aradia nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Nagymennyiségű

lécz és deszka eladó

az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Uhereczki Géza

kárptos és diszitő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű kárptos és diszitő munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, u. m. billiard-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, úgy helyben, mint vidéken.

Javításokat olcsón eszközölök. 602

M. kir. államv. üzletv. Miskolcz.

18178—1903. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Garam-Berzence állomásán a vendéglői üzletre 1903. évi október hó 1-től számítandó 5 évi időtartamra ezenel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi június hó 17-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e czim alatt: „Ajánlat a garam-berzencei pályavendéglői bérletére 18178—1903. számhoz” lepecsételt borítékban térítvény mellett nyujtsák be. Az ajánlaton a névalírást két tanuval előttemzendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi június hó 16-án déli 12 óráig bánatpénzképen 500, azaz ötszáz koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtatnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük; hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 35. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre szabadon választ-hasson.

Miskolcz, 1903. évi május hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)